MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS
Giedra, temperatūra apie 68°
Saudė teka 5:28, leidžiasi 8:07

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI Kaina 5c ...go 8, Ill. Trečiadienis, Gegužės-May 19 d., 1954 m. Price 5c No. 118

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Av. Gr.

SOVIETAI SIUNČIA GINKLUS I P. AMERIKA

DU AUSTRALŲ PARLAMENTO NARIAI TEIKĘ ŽINIAS SOVIETŲ AGENTAMS

Pabėgęs V. Petrov buvo špionažo viršininkas

CANBERRA, Australija. — Sovietų špionažo organiaztoriai Australijoj siekė išgauti ne tik vietos vyriausybės, bet ir Anglijos bei Amerikos karinių bei diplomatinių paslapčių.

Sovietų špionažo tinklas Australijoj dabar aiškinamas specialios parlamento komisijos, remiantis pristatytais pabėgusio sovietų diplomato Vladimir Petrovo dokumentais. Iš šių dokumentų tarp kitko paaiškėję, kad du Australijos parlamento nariai teikę žinias sovietų agentams, patys to nežinodami.

Petrov-MVD pulkininkas

Pabėgęs sovietų ambasados trečiasis sekretorius V. Petrov pasirodė buvęs pats aukščiausias slaptosios policijos viršininkas, MVD pulkininkas. Špionažo tinklas buvo tiesiamas kaip tik jam vadovaujant.

Kiek vėliau pabėgusi jo žmona buvo taip patMVD-istė, turinti kapitono laipsnį. Ji šifruodavo gaunamus iš Maskvos slaptus nurodymus. Feodor Kislitizn, kuriam buvo pavesta išgabenti dviejų grobikų pagalbą Petrovo žmoną į Rusiją, viešojoj ambasados tarnyboj buvo vyresnis už Petrovą (antrasis sekretorius), bet MVD hierarchijoj laipsniu mažesnis — papulkininkis.

Šantažas—svarbus šnipų ginklas

Aiškinant sovietų agentų veiklą, matyti, kokiomis šantažo priemonėmis ambasados "diplomininkai, siekė įtraukti australus į šnipinėjimo darbą. Jie rinkdavo smulkias žinias apie jiems naudingų australų privatų gyvenimą ir bandydavo išnaudoti jų moralinės silpnybes.

Mrs. Petrov laiškas

Aiškinant špionažo bylą buvo paskelbtas ir pabėgusios Petrovo žmonos laiškas, rašytas gegužės 7 d., jau išsivadavus iš savo draugų žmogvagių nagų. Ji rašo, kad vyrui dingus, ji buvo izoliuota ambasadoj. Ją dieną ir naktį dabojo, kol galiausiai nugabeno prievarta į aerodromą. Ją tempe per žmonių miną du agentai į lėktuvą, bet Australijos pareigūnai tik vėliau susigriebė, kad ji vyksta ne laisvu noru.

JAV pardavė čekų plieno fabriką

NUPIRKO ARGENTINA

WASHINGTONAS, D. C. — Viena Argentinos kompanija nupirko iš Jungtinių Valstybių milžiniško plieno fabriko įrengimus, kuriuos anksčiau buvo pardavę Čekoslovakijai.

Po karo JAV padėjo atsistatyti nevienai komunistų užvaldytai valstybei, kaip Lenkijai, Rumunijai. Buvo nutarta parduoti ir Čeokslovakijai plieno fabriko įrengimus, vertus $16 mil. Bet kai Čekoslovakijoj įsigalėję komunistai pasidarė perdaug įžūlūs (ypač areštavus AP korespondentą William Oatis), JAV uždraudė išgabenti šiuos įrengimus.

Dabar jie parduoti Argentinai už $9 milijonus.

Darbininkai išmetė iš fabriko tardytą įtariamą komunistą

"Važiuok sau į Rusiją!"

FLINT, Mich. — G. M. automobilių dalių fabriko (Fisher body plant No. 2) darbininkai išmetė pro vartus "pažangų draugą", kuris iš Kongreso priešamerikinės veiklos komiteto tyrinėjimų aiškėja esąs komunistų partijos narys.

Jis yra Charles Schinn, 39 m. Pereitą savaitę minėtame komitete liudininkai po priesaika tvirtino, kad Schinn yra komunistų partijos narys. Jis bus dar kvočiamas gegužės 27 d. Pirmą kartą jį išmetė šeštadienį, bet pirmadienį Schinn vėl pasirodė darbe. Metimas, jau kiek dramatiškesnis, buvo iš naujo pakartotas pirmadienį su šūkiais: "Važiuok sau į Rusiją! Čia nebepasirodyk!"

Kitas įtariamas komunistas, Paul Joseph, 24 m., dirbąs Chevrolet fabrike, buvo priverstas apleisti darbovietę, darbininkams atsisakius su juo dirbti.

Joseph dar nebuvo komiteto kvočiamas, bet gavo įsakymą prisistatyti apklausinėjimams.

Po Kongreso komiteto sesijos buvo demaskuota 30 komunistų automobilių fabrikuose, jų daugis vadovaujamose unijos vietose. 13 iš jų nebepasirodė šią savaitę darbe.

Pereitą penktadienį iš Buick fabriko darbininkai "išnešė" Howard I. Falk, 27 m., per tyrinėjimus paaiškėjo, kad jis buvo partijos atsiųstas iš New Yorko, pagal centro komiteto planą, įsiskverbti į automobilių pramonę ir jos uniją.

Moteris išsirengė burmistro kambary

Komunistai bandė diskredituoti atsimetusi idėjos "draugą"

BARI, Italija. — Į miesto rotušę įėjo jauna moteris ir paprašė ją nuvesti pas burmistrą (merą) Frederico Cancalara. Kai tik užsidarė kabineto durys, moteris ėmė skubiai nusirengti.

Iš kabineto pasigirdo pagalbos šauksmas. Šaukė ne moteris, bet burmistras. Į kabinetą netrukus įsiveržė būrys komunistų ir du policininkai. Komunistai reikalavo suimti burmistrą už nepadorų elgesį, bet policija suėmė moterį ir du komunistų partijos pareigūnus, vietos partijos skyriaus ir unijos sekertorius .

Burmistras, ilgametis komunistas ir tik prieš porą mėnesių pasitraukęs iš partijos, pasakoja, kad šitokiu būdu jo buvę draugai norėjo jį diskredituoti. Kiek vėliau prisipažino ir moteris, kad ją nusamdė komunistai ir sumokėjo $42. Šantažistams keliama byla, o šie organizuoja streiką "protestuodami" prieš italų teismų partiškumą".

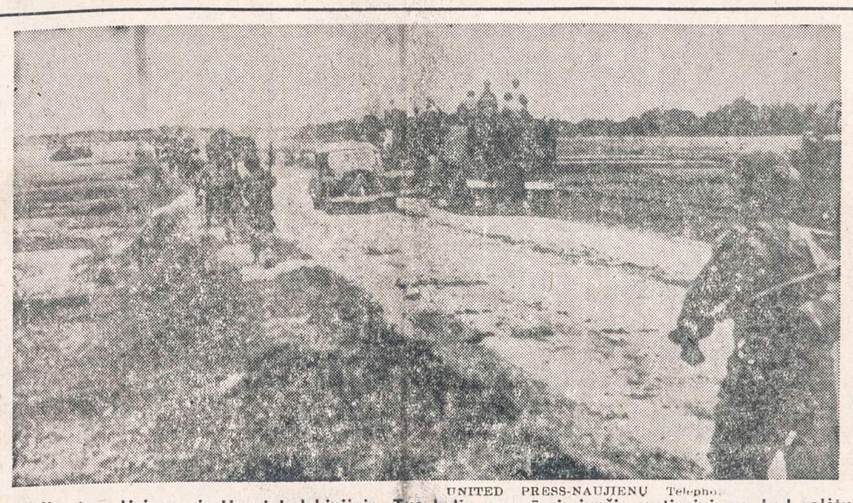

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Kelias tarp Haipong ir Hanoi Indokinijoje. Tuo keliu prancūzai siunčia sustiprinimus, kad galėtų sulaikyti besiveržiančias komunistų jėgas.

VIETMINTHO ARMIJA ŽYGIUOJANTI PRANCŪZŲ BELAISVIŲ PRIEDANGOJ

Kaltina vieni kitus sutarties nesilaikymu

GENEVA. — Vietmintho komunistų delegacija atmetė prancūzų kaltinimus dėl belaisvių evakavimo sutarties nesilaikymo ir kaltina tuo pačiu prancūzus.

Antradienį buvo sušaukta antra slapta konferencija, kur daugiausia buvo ginčijamasi dėl belaisvių evakavimo.

Vietmintho delegatas tvirtino, kad prancūzų lėktuvai apmėtę bombomis gabanamus iš Dien Bien Pfu prancūzų belaisvius ir 15 jų užmušę. Prancūzai sako, kad komunistai tyčia maišo belaisvių kolonas su savo armija, siunčiama į Hanoi miesto ir Raudonosios upės deltos pusę.

Komunistų klastingumas

Kritus Dien Bien Pfu tvirtovei, Vietmintho komunistai gana lengvai sutiko atiduoti prancūzams sunkiai sužeistuosius belaisvius. Buvo susitarta, kad prancūzai susilaikys nuo bombardavimo No. 41 plento tarp Dien Bien Pfu ir Son La, kad juo galėtų komunistai pasinaudoti savo sužeistiems kariams, o taip pat prancūzų sveikiesiems belaisviams gabenti. Bet prancūzai patyrė, kad tuo keliu komunistai paskubomis gabena savo kariuomenę į Raudonosios upės žiotis, kur jie ruošiasi stipriai ofenzyvai.

Atgabeno dar 18 sužeistųjų

Prancūzai po to atnaujino bombardavimus. Galimas dalykas, kad nuo bombų žuvo ir jų belaisvių, kurių priedangoj komunistai gabena į frontą savo armiją.

Antradienį į Laos sostinę buvo atgabenta helikopteriais dar 18 prancūzų karo belaisvių. Dien Bien Pfu tvirtovėje tariasi prancūzų delegacija su komunistais. Bet dar neaišku, ar šie belaisviai buvo išleisti prieš pradedant prancūzams bombarduoti minėtą plentą, ar susitarus iš naujo.

Genevoj Vietmintho delegacija paskelbė prancūzų slaugės Gallard-Terraube rašytą laišką Vietmintho komunistų vadui Ho Chi-Minth, kuriam jį dėkojanti už komunistų "riterišką" elgesį su sužeistais belaisviais.

SSSR GRĄŽINA "LAUŽĄ"

ISTAMBULAS, Turkija. — Sovietų Sąjunga grąžino Amerikai 10 mažų karo laivų, kurie buvo jai paskolinti karui prieš vokiečius.

Laivai yra visiškai pasenę, surūdiję ir tinka tik į laužą. Kol laivais dar galima plaukti, sovietai paprastai jų negrąžina.

Pietinės valstybės kovosiančios prieš antisegregaciją

Kritikuoja JAV aukščiausio teismo istorinį nutarimą

ATLANTA, Ga. — Pietinių valstybių gubernatoriai ir senatoriai piktais žodžiais smerkia JAV aukščiausio teismo nutarimą pašalinti iš viešųjų mokyklų nelygybę tarp negrų ir baltųjų mokinių.

Georgijos gubernatorius Herman Talmadge pasakė, kol jis bus gubernatorium maišytų mokyklų Georgijos valstybėj nebus.

N. Dakotos gubernatorius, buvęs aukščiausiojo teismo narys J. Byrnes pareiškė, kad teismo sprendimas jį nepaprastai nustebinęs. Jis priminė ankstyvesnius teismo sprendimus, kuriuose buvę išaiškinta, kad sulygintos bet atskirtos mokyklos neprieštarauja JAV konstitucijai.

Floridos gubernatorius Charley Johns šauksiąs specialią seimo sesiją svarstyti teismo sprendimą.

Panašiai prieš šį sprendimą kalbą ir pietinių valstybių senatoriai ir kongresmanai, ir kaip tik daugiausia iš demokratų partijos.

Anglai nekovosią dėl Indokinijos

Lauksią, kol komunistai užpuls Tailandą (Siamą)

GENEVA. — Konferencijos sluoksniuose vyrauja įsitikinimas, kad Anglija nesimaišys į Indokinijos karą, jei jis nesibaigtų ir būtų išplėstas į svarbiąsias šios šalies sritis.

Šį galvojimą paremia naujas Churchillio pareiškimas, kad Anglija nieko nedarys, kol nebus baigta Genevos konferenrija. Bet kol konferencija baigsis, gali būti užimta ir Raudonosios upės delta, o gal ir visas Vietnamas.

Tik kai komunistai atkreips savo ginklus į Tailandą (buvusį Siamą), bus atėjęs anglams laikas pritarti JAV planui sudaryti vieningą frontą ir pastoti ginklu komunistams kelią.

Vėliausios Žinios

— Respublikonų vadai Senate nutarė, kad McCarthy-Stevens bylos tyrinėjimai turės būti tęsiami viešai ligi galo, nežiūrint, koks būtų tolesnis prezidento nusistatymas neduoti žinių apie vyriausybės pareigūnų posėdį (sausio 21 d.) McCarthy klausimu.

— Prezidentas Eisenhoweris savo kalboj Charlotte, N. C., iš naujo pareiškė savo visišką paramą armijos sekretoriui Stevens jo byloj prieš McCarthy.

— Genevoj antroji slapta konferencija pasibaigė taip pat nepasisekimu, tariantis dėl belaisvių gabenimo iš Dien Bien Phu tvritovės.

— CIO plieno unija pradėjo derėtis su kompanijomis dėl naujos darbo sutarties. Bet kompanijos nemano padidinti atlyginimą, primindamos, kad apie 300,000 darbininkų yra atleisti iš fabrikų.

— Karachi, Pakistane, policija suėmė 11 komunistų vadų. Jie kaltinami sukėlę darbininkų riaušes, kuriose žuvo 300 žmonių.

— Į Vakarų Berlyną atbėgo iš Rytinės Vokietijos pabėgėlis Jablonski, pasprukęs iš kalėjimo ir spėjęs pagrobti policininko motociklą. Jis buvo kalinamas už pereitų metų birželio 17 d. revoliuciją.

Paskandino du kinų komunistų laivus

TAIPEH, Formoza. — Tautinės Kinijos lėktuvai užpuolė komunistų 1,500 tonų karo laivą apie 150 mylių nuo Šanghajaus ir jį paskandino 8 bombomis.

Toj pačioj Sanmen įlankoj padegė ir paliko skęstanti kitą, 800 tonų sargyblaivį. Pastaruoju laiku Chiango aviacija vis daugiau ir vis toliau puola komunistų prekinius laivus. Bet iš šio pranešimo matyti, kad ji nebevengia susikovimų ir su komunistų karo laivais.

Komunistų lėktuvai viršum Seoulo

SEOULAS, Korėja. — Komunistų sprausminis lėktuvas perskrido Korėjos neutraliąją erdvę ir pasiekė P. Korėjos sostinę, kol jis apsisuko ir grįžo atgal.

Lėktuvo įskridimas sutapo su JAV gynybos sekretoriaus Wilsono atsilankymu. Jis pats buvo liudininku, kaip komunistai laužo paliaubų susitarimus.

JAV SUSIRŪPINUSIOS KREMLIAUS PERVERSMŲ PLANAIS GVATEMALOJ

Iš ten organizuojami neramumai kaimynuose

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė nebe pagrindo būkštauja, kad Kremliaus pasaulinės revoliucijos štabas į savo artimiausiųjų perversmų planus yra įtraukęs ir Pietų Ameriką.

JAV agentūrų žiniomis, į Gvatemalos uostą atplaukė švedų garlaivis su ginklais iš Luebeko uosto, dabar valdomo Lenkijos. Kaip spėjama, ginklai yra gaminti Čekoslovakijoj, kuri pastaraisiais metais pasidarė pačiu didžiausiu sovietų ginklų tiekėju Vidurinėj Europoj.

Nerimastis Washingtone

Valstybės departamente pareiškime sakoma:

"Šių ginklų kilmė, jų pakrovimo ir paskyrimo uostai, o taip pat ginklų kiekiai Valstybės deparlamento manymu verti rimto susirūpinimo".

Gvatemala — SSR bazė?

Gvatemalos respublika, tuoj į pietus nuo Meksikos, užima svarbią geografinę vietą Vidurinėj Amerikoj. Jos vyriausybė laikoma perdėm prosovietinė ir antiamerikinė. Iš čia organizuojami neramumai kaimyniniame Hondure (anglų kolonijoj), Nikaraguoj ir kitose respublikose.

Kelionės į Maskvą

Neseniai trys Gvatemalos komunistų vadai buvo išvykę į Maskvą. Jų kelionsė tikslas nesunkiai įspėjamas, žinant, kad pasaulinė revoliucija po kovos prieš "amerikonišką imperializmą" priedanga yra gerai žinomai iš Kremliaus kalbų ir darbų.

Didėja neramumai

Grįžus aniems Gvatemalos komunistų vadams iš Maskvos, Washingtone su didele atida buvo užregistruoti šie įvykiai:

Balandžio 3 d. bandyta nužudyti Nikaraguos preizdentą Anastasio Somoza. Nikaraguos pajūry 2 svetimi povandeniniai laivai iškėlė didoką kiekių ginklų su sovietų gamybos ženklais.

Streikai Hondure

Bal. mėn. pabaigoj netikėtai kilo visuotinis bananų darbininkų streikas Hondure (bananų laukai priklauso JAV kompanijoms), nors darbininkai ir nesusiorganizavę į uniją. Prie bananų darbininkų prisidėjo ligoninių, ir kitų įmonių tarnautojai bei darbininkai. Honduro šiaurinė dalis buvo visiškai paralyžuota.

Pasidavė Filipinų partizanų vadas

VYRIAUSYBĖ LAIMI PRIEŠ KOMUNISTŲ MAIŠTININKUS

MANILA, Filipinai. — Luis Taruc, 6 metus vadovavęs komunistų partizanų (Huk) kovoms prieš teisėtąją šalies vyriausybę, galiausiai pasidavė armijai.

Vyriausybė už jo pagavimą buvo paskyrusi $50,000 premiją. Jei jo nepasigailės prezidentas arba kongresas, jam bus iškelta byla už šimtus nekaltų žmonių nužudymą.

Taruc užmezgė ryšį su armijos viršininkais per vieną Manilos laikraštininką, kuriam jis prisipažino, jog jis nebepritaria komunistų partijos vadui Jezui Lavai. Laikraštininkas Aquino susitiko su Tarucu nuošalioj vietoj ir paklausė, ar jis sutinka su prez. Magsaysay padiktuotomis kapituliacijos sąlygomis. Taruc atsakė kad taip. Tada Aquino nugabeno į armijos štabo viršininko gen. Jesus Vargas būstinę.

Pagal Kremliaus pasaulinį planą, Filipinuose komunistų partizanai turėjo sukelti tokį pat pilietinį karą, kaip ir Vietname. Komunistai kovojo barbariškiausiais būdais prieš Filipinų nepriklausomą respubliką nuo pat amerikiečių pasitraukimo. Bet filipinai, vertindami atgautą laisvę, patys susidoroja su komunistų maištininkais ir pavertė į nieką Kremliaus planą sukomunistinti šią naują Azijos respubliką.

Ike nekeisiąs įsakymo tylėt

SEN. MUNDT TARĖSI SU VYR. PROKURORU

WASHINGTONAS, D. C. — Baltųjų namų spaudos sekretorius Hagerty davė suprasti, kad prez. Eisenhoweris nemano keisti savo įsakymo, draudžiančio vyriausybės pareigūnams pasakoti senatoriams apie įvykusi McCarthy reikalu posėdį sausio 21 d. pas vyr. prokuroro Brownell.

Laikinas Senato tyrinėjimo pirmininkas Karl Mundt antradienį lankėsi pas vyr. prokurorą Brownell, norėdamas išsiaiškinti, ar iš tikrųjų nėra galimybių sušvelninti prezidento direktyvos.

Sen. McCarthy sako, kad vyr. prokuroras ir jo padėjėjas Rogers gal būt, yra tikrieji Stevenso ir Adamso siundytojai prieš jį ir jo štabo narius. Ir kaip tik tie pareigūnai turėsią spręsti, remiantis Senato komiteto tyrinėjimais, kas bus davęs klaidingas žinias po priesaika ir ką reikės patraukti teismo atsakomybėn.

Stevens-McCarthy bylos tyrinėjimas atidėtas ligi kito pirmadienio. Bet nėra visiška tikra, ar tyrinėjimus bus galima atnaujinti.

Net ir anglai sako - geriau karas, negu komunistų vergystė

OKSFORDAS, Anglija. — Oksfordo universiteto diskusijų draugija 94 balsais prieš 92 pasisakė, kad ji geriau sutinka susilaukti III pasaulinio karo, negu kad gyventį komunistų valdžioj.

Draugija plačiai diskutavo kairiasparnių darbiečių, A. Bevano vadovaujamų, pastangas sudaryti neutralių valstybių bloką ir nesimaišyti į Amerikos vedamą kovą su pasauliniu komunizmu.

ČIKAGIEČIAI PARĖMĖ ROCKFORDĄ

(Įspūdžiai iš Lietuvių Klubo atidarymo)

Praėjusį sekmadienį, gegužės 15 d., grupė Chicagos lietuvių turėjo progos dalyvauti Rockfordo, Ill., Lietuvių klubo atidarymo iškilmėse, kurios sutraukė daug vietos ir apylinkės tautiečių. Ekskursijos į Rockfordą organizatorius buvo Chicagos Lietuvių Draugija, kuri ta proga įteikė rockfordiečiams $200 čekį ir pareiškė daug gražių linkėjimų.

Iš Chicagos į Rockfordo iškilmes buvo nuvykę: Chicagos Lietuvių Draugijos pirmininkas p. K. Deveikis, valdybos nariai K. Augustas, P. Milleris su žmona, Ridikas, Mr. ir Mrs. Milaševičiai, Jakubauskai, spaudos atstovas ir kt. Buvo įdomu čikagiečiams susipažinti su naujuoju pastatu, kuris išdygo organizuotų lietuvių pastangų dėka, ir susitikti su senais pažįstamais.

Rockfordo lietuvių namai, kurių pastatymas atsiėjo apie $135,000 ir kurių vidaus įrengimams reiks išleisti dar keliolika tūkstančių dolerių, teikia pasigėrėtiną įspūdį. Statyba solidi, statybinė medžiaga — pirmos rūšies. Iš lauko pusės virš pastato durų visiem į akis metais užrašas: "Lithuanian Club". Viduje toks išplanavimas, kad į kurią patalpą pakliūsi, visur jauti erdvę ir modernių salių patogumą. Kiekvienoje didesnėje patalpose stovi baras. Vienos apatinės salės sienos papuoštos Vytauto Didžiojo paveikslu ir lietuvių gyvenimą liečiančiais įrėmintais dokumentais. Didžioji salė turi nemažą sceną. Tikrai, rockfordiečiai gali didžiuotis savo pastatu, kuris skiriamas lietuvių kultūros reikalams ir kokio net Chicagos lietuviai neturi.

Rockfordiečių vaišingumas

Saulėtą ir šiltą sekmadienį iš Chicagos nuvykus į Rockfordą pasijunti lyg kokiame kurorte: švarus, fabrikų dūmais neužterštas, oras ir malonus gamtos žalumas. Bet dar malonesni įspūdžiai lieka iš Rockfordo, kai arčiau susipažįsti su jo gyventojais. Tikras lietuviškas vaišingumas čia tave pasitinka kiekviename žingsny. Visi malonūs ir visi vaišina, nors įrodinėji, kad čia "ne gert atėjai ir ne uliot atėjai". Sako, jau tokia sena tradicija, kad iš Rockfordo "sausai" negalima išvažiuoti, nors čia sekmadieniais saliūnai uždaryti. Bet kaip tik šita aplinkybė Rockfordo lietuvius šventadieniais suburia į vieną vietą, šį kartą į Lietuvių Klubą, kur kiekvienas pasijunta lyg būtų vienos didelės šeimos narys.

Čikagiečiai, kurie buvo nuvykę į Lietuvių Klubo atidarymo iškilmes, tą šeimininkų šilimą taip pajuto, kad šį kartą prasilenkė su planu ir grįžo į Chicagą vėliau, negu buvo numatyta.

Atidarymo iškilmės

Manau, kad Lietuvių Klubo atidarymo iškilmes smulkiau aprašys nuolatinis Rockfordo korespondentas simpatiškas ponas "Žvalgas". Čia noriu tik pažymėti paviršutiniškus įspūdžius, kurie liko trumpalaikiam atvykeliui.

O vienas tų įspūdžių yra tas, kad vietos lietuviai gerai sugyvena su miesto valdžia. Iškilmėse dalyvavo pačios miesto viršūnės su švedų kilmės miesto meru Landstrom, su policijos šefu, su ugniagesių viršininku, su teisėju ir vietos anglų kalba leidžiamo laikraščio redaktorium priešaky. Visi tie aukštieji pareigūnai labai gražiai atsiliepė apie lietuvius ir įvertino jų įnašą į Rockfordo materialinį bei kultūrinį gyvenimą. Ugniagesių viršininkas net lietuviškai paklausė susirinkusių, "kaip einasi".

Puiki meninė programa, kuriai vadovavo muzikas Salučka, į iškilmes įnešė daug jaukumo. Salučka ne tik veda vietos lietuvių chorą, kuris žavėjo susirinkusius savo dainomis, bet ir pats turi puikų baritoną. Jo atliktas solo visiems patiko.

Žinomo Rockfordo lietuvių veikėjo Virbicko mažametės dukrelės Carol ir Virginija publiką pavergė savo šokiais, o trečioji Virbickaitė — piano muzika. Makauskaitės akordeonu atliktos melodijos ypatingai sujaudino čikagiečius, nes jose netrūko ir bohemiškųjų Chicagos Maxwell Street motyvų.

Veidai ir siluetai

Ne viską galima apžiūrėti ir ne viską įsidėmėti, jeigu į svetimą miestą atvyksti kelioms valandoms. Bet tiek oficialiosios programos, tiek vėlesnio pasilinksminimo metu į akis krito ryškieji Rockfordo lietuviai, kurių pastangomis išdygo Lietuvių Klubas ir kurie surengė jo atidarymo iškilmes.

Iškilmėms vadovavo Dr. B. Bulotoff, kuris anksčiau yra gyvenęs Chicagoje ir kuris puikiai pravedė visą programą. Atletiška p. Virbicko figūra sukinėjosi šen bei ten ir, atrodo, kad jis yra vienas tų pagrindinių motorų, kurie suka Rokfordo lietuvių gyvenimą. Energingasis John Baranauskas taip pat ryški asmenybė Rockfordo lietuvių tarpe. Jo pirštas visur jaučiamas. Malonaus būdo Aleksynas, kiek girdėjau, padėjo stambų dolerinį pamatą Lietuvių Klubui. Bacevičius talkininkauja visomis progomis. Visa eilė veidų ir pavardžių dar įsmigo atmintin, — kaip Alinauskas, Petrauskas, Makauskas, Gibas, Kudžma, Joe Crosti, Rumčikas, Špokas, moterų veikėja Sinkevičienė ir daug kitų. Paskutinis atminty liko ponas Hausmanas, kuris nors turi ištaigingiausį Rockforde barą, bet pinigus išleisti atvažiuoja į Lietuvių Klubą.

Pasivaišinę Rockforde, čikagiečiai grįžo namo. Liko malonūs įspūdžiai. Linkėtina, kad Rockfordo lietuviai, kurie parodė tiek visuomeninio solidarumo, jog sugebėjo pasistatyti puikų Lietuvių Klubą, savo darbą tęstų toliau, puošdami jį ir jo pastogėje suburdami visus to malonaus miesto tautiečius. (k)

Padėka

Bostono lietuvių komitetas spaudos atgavimo 50 metų sukakčiai paminėti šiuo dėkoja:

Prof. Vaclovui Biržiškai už laikytą gegužės 9 d. paskaitą, senatoriui Johns Powers už gražų sveikinimą, Bostono vyrų chorui ir jo vadovui komp. Juliui Gaideliui už meninės programos dalies išpildymą, aktorei Aleksandrai Gustaitienei ir poetui Stasiui Santvarui už pasakytus eilėraščius, dailininkui Viktorui Vizgirdai už scenos papuošimą, prel. P. M. Jurui, prof. V. Biržiškai, V. Anestai ir "Keleivio" redakcijai už knygų paskolinimą parodėlei, "Darbininko", "Draugo", "Dirvos", "Keleivio", "Naujienų", "Sandaros", "Tėvynės" ir "Vienybės" redakcijoms, Bostono Laisvės Varpo, Lietuvių Aidų, Lietuvių Melodijos ir Minkų ir Norwoodo Lietuvių Radijo Valandos vedėjams už minėjimo skelbimą, Amerikos Legijonierių Dariaus postui ir jo komanderiui Aleksandrui Čaplikui už iškilmingą vėliavų įnešimą, visiems aukotojams, kurie išlaidoms sumokėti sudėjo $95.95.

Išlaidų Komitetas turėjo $74.-10. Tokiu būdu liko $21.85, kurie paskirti Vasario 16 d. gimnazijos reikalams. **Komitetas**

PASTABOS

— Gegužės 3 d. lenkų spauda prisiminė, kad tą dieną, naują Lenkijos konstituciją paskelbus, Vilniaus vienos mokyklos mokinys Plateris ant lentos parašęs: "Lai gyvuoja gegužės 3 dienos konstitucija".

Taigi, parašė taip ant lentos Vilniuje, o ką gi tuomet veikė kai kurie Varšuvos didikai? Kai kas iš jų, rusams talkininkaujant, kūrė konfederaciją, kurion telkėsi gegužės 3 d. konstitucijos priešininkai. Iš čia ir atėjo Lenkijos, kartu ir Lietuvos valstybių, galas. Jų žemes rusai, austrai ir vokiečiai tarp savęs pasidalino, kaip ir šio antrojo pasaulinio karo metu. Ir faktas, kad 1944 m. raudoniesiems rusams į Vilnių padėjo ateiti vienas lenkų partizano dalinys, kuris vėliau pačių rusų buvo sunaikintas.

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

Įsteigta 1907
MOKAME IKI
4%
SUTAUPOMS
OAK
SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CANAL 6-1640

For A Taste Treat
TRY OUR
SPAGHETTI WITH GARLIC AND OIL
HOMEMADE RAVIOLI—ALL KINDS OF ITALIAN FOOD
Come to Daniel's and Save.
ORTENZI LOUNGE
1300 NO. 24th AVENUE
MELROSE PARK, ILL.
FIllmore 3-9445. — We Deliver

WHITE'S AUTO REPAIR SHOP
Dėmesio Vairuotojai!
Pataisome visokių išdirbysčių ir modelių automobilius ir sunkvežimius.
Aukščiausios rūšies mechanikai.
Prieinamos kainos
2213 WEST 13th STREET
TAylor 9-2785

CHINESE VILLAGE
Chicago's Finest Chinese and American Restaurant
Chop Suey, Chow Mein, Cantonese dishes. Orders put up to take home.
CALL:
GRovehill 6-1669
New hours: Mon.—11 a. m. to 10:45 p. m., Tues., Wed., Thurs., Fri. and Sun. 11 a. m. to 11:30 p. m. Sat. 11 a. m. to 12 midnight.
2447 West 63rd Street

Kostas Eidukonis
6930 So. Talman Ave.
CHICAGO 29, ILL.
Pigiai, saugiai ir skubiai
PERKRAUSTO BALDUS
(MOVING)
Dideli trokai, daiktai apdrausti.
Telefonuokite
GRovehill 6-7096

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

"Naujienose" pasiskelbęs — visus

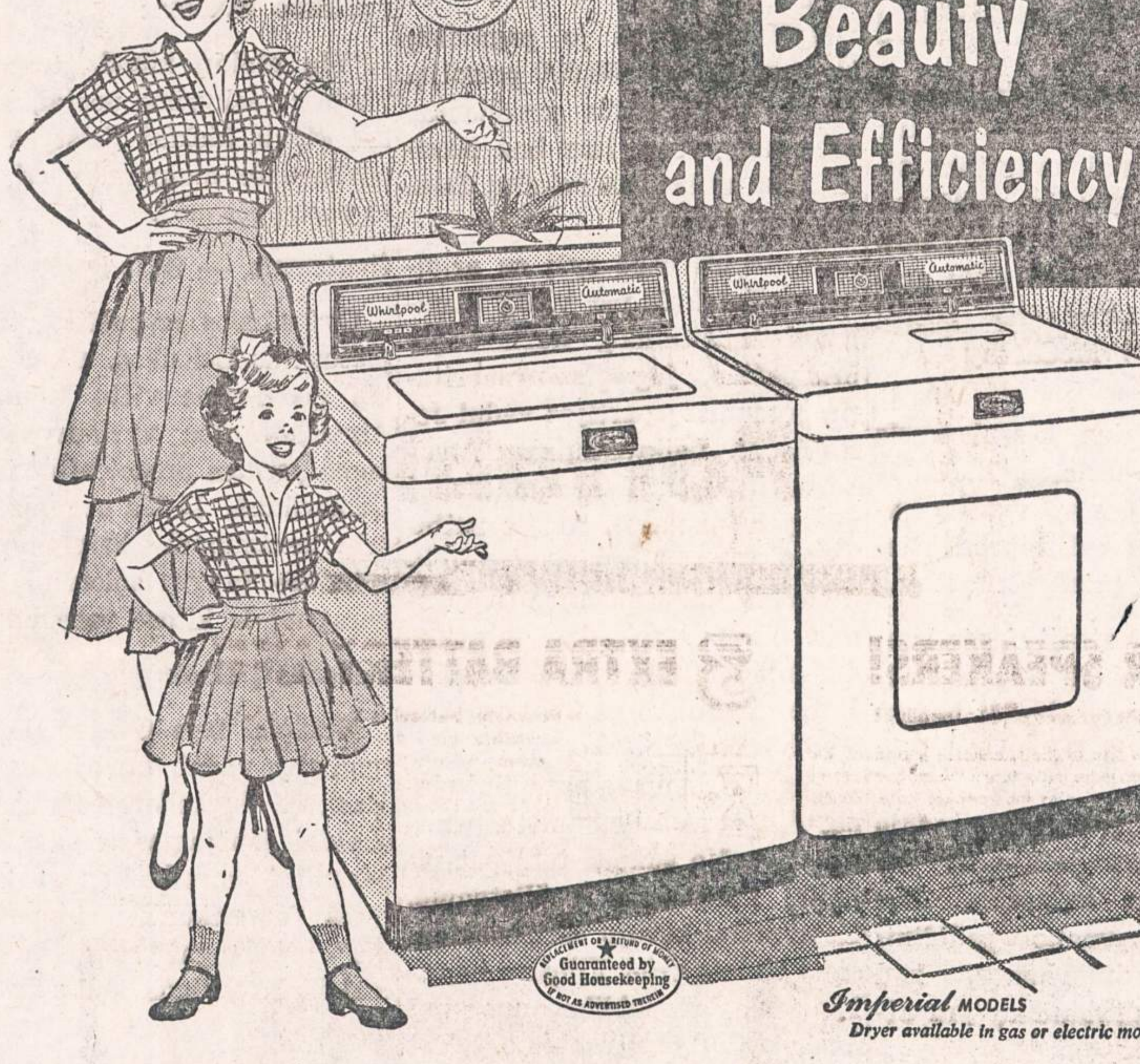

Imperial MODELS
Dryer available in gas or electric models.
THE 1954 Whirlpool
ALL-FABRICS WASHER AND DRYER
Now, with these perfectly-matched Whirlpool units, enjoy exclusive, new *Guide Lite Control* of the greatest advantages in modern home laundering! At a touch, these work-saving "washday specialists" give you sunny-fresh Clinic-Clean washings . . . fluffy-soft, effortless drying . . . almost-human gentleness with even your most delicate fabrics. Own the Washer, the Dryer, or *both* Guide Lite Whirlpool beauties!
In WASHING...greater economy and cleaner clothes
WASHER ONLY
• Re-use hot, sudsy water with super-thrifty Suds-Miser.
• Save additional water with new Select-a-Level filling.
• Wash clothes Clinic-Clean —so gently—with Agiflow Action.
• Get white, brighter ironing results with famous, extra-thorough Seven Rinses.
• Delicate Fabric Guide.
• 5-YEAR WARRANTY on transmission.
Matchless Value!
GLASER'S RADIO and FURNITURE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.
...a much better buy!
New improved performance features . . . new attractive styling make Rheem Automatic Water Heaters the finest you can buy. Yet prices are lower than ever.
PRESSURE-PROVED AT THE FACTORY . . . PERFORMANCE-PROVED IN USE!
Every Rheem Water Heater is filled with water and fully tested at a pressure twice as great as ever needed for normal use. And Rheem built-in quality has proved its reliability in thousands of homes across the country. Let us show you how a Rheem Water Heater can supply your hot water needs — trouble-free, economically. Call or come in now!
E. STEVENSON
6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos
— 1 valandos darbas —
State Dental Plate Laboratory
1635 W. 47th St. YArds 7-4499
639½ W. 63rd St. WE 6-2608
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
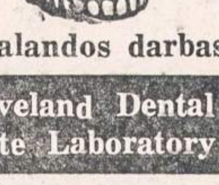
— 1 valandos darbas —
Cleveland Dental Plate Laboratory
2326 So. Cicero Ave. OL 2-7263
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street. AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos.
Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223, DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-8708

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Detroit, Mich.

Naujieji žmonės gelbės jaunimą

Džiugi žinia, gerbiamieji: Naujieji žmonės ateina į mūsų sceną! Retas tremtinys nėra matęs šito, bene geriausio, Petro Vaičiūno veikalo. Ne tik Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, bet ir po apskričių miestus, atmenu, Šiaulių Valstybinis Teatras vežiojo Naujuosius žmones. Penki veiksmai prabėga, kaip saulės švystelėjimas debesuotu dangumi. Pilna intriguojančių situacijų, kupina humoro — visiems suprantamo, lengvo, bet ne pigaus... Naujuosius žmones gali matyti daugelį kartų ir jie vis nauji. Tačiau, tikiu, Detroite yra lietuvių, kurie Naujųjų žmonių nematė nė karto. Tokiems reikia būtinai pamatyti ir, neabejojame, Naujieji žmonės visus sužavės.

Naujieji žmonės ateina ne šiaip sau pasišaipyti ir ne šiaip sau pasipinigauti. Naujieji žmonės ateina į pagalbą jauniesiems žmonėms, Vokietijoje besimokantiems, nes visas pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai — rūmams išpirkti. Detroite yra tuzinas gimnazijos rėmėjų būrelių, bet jiems priklauso vos šimtinė detroitiškių. Atėję pamatyti Naujųjų žmonių — sunešite po doleri-kitą jauniesiems žmonėms, ateities inteligentams ir ateities lietuviams (svarbiausiai!).

Atsakingi vakaro rengėjai — Lietuvių Rezistencinė Santarvė Detroite. Veikalą režisuoja Z. Ąrlauskaitė - Mikšienė. Vaidina scenos Mėgėjų Kolektyvas. Dekoracijos Antano Melniko.

Dar siurprizas: pertraukų metu gros lietuvišką muziką lietuvių orkestras iš Chicagos. O po vaidinimo šokiai, bufetas ir kitos linksmybės.

Ar audra, ar karštis, ar šiaip kokios nežymios kliūtys, nepraleiskite Naujųjų žmonių! Didžioji Ukrainiečių salė (Martin ir Michigan gatvių kampe) erdvi ir gerai vėdinama. Vaidinimo pradžia lygiai 7 val. vakaro. Vakarui laikas apgalvotai parinktas pats patogiausias.

—L. P-as

Cleveland, Ohio

Bendruomenės susirinkimas dėl techniškų kliūčių iš gegužės 16 nukeltas į gegužės 30 d.

Bendruomenės seniūnų susirinkimas šaukiamas gegužės 21 d. Jame bus aptariami su seniūnų darbu susiję klausimai, taip pat įteikta jų darbui reikalinga medžiaga: Bendruomenės nario knygelės ir ženkleliai, kvitų knygelės ir t.t. 1954 m. seniūnais sutiko būti: V. Palubinskas, J. Stravinskas, P. Bielinis, P. Kliorys, St. Ignatavičius, Vl. Bacevičius, J. Krygeris, A. Mikoliūnas, A. Jonaitis, V. Vinclovas, Pr. Alekna, J. Virbalis, K. Budrys, J. Jaškauskas, St. Lazdinis, V. Kasakaitis, K. Morkūnas, A. Nasvytis, V. Stasas, M. Nastopka, Edv. Karnėnas. Kaikurioms seniūnijoms seniūnai dar nerasti.

Tautinio solidarumo įnašus už 1954 m. renka bendruomenės seniūnai, bet juos taip pat galima įmokėti ir "Dirvoj", Spaudos Kioske, apylinkės valdybos nariams (įnašai — 2 dol. metams, taip pat kartu prašoma aukti ir soc. reikalams bent 50 centų). Kiekvienas užsimokėjęs narys gaus Bendruomenės nario knygelę ir už atitinkamą sumą bendruomeninių ženklelių. Apylinkės valdyba kviečia visus atlikti šią bendruomeninę pareigą.

—C.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys.

MORGIČIŲ PASKOLOS

UŽ ŽEMESNIUS NUOŠIMČIUS

Karo veteranams - G. I. - paskolos už 4½%

Stipriausioji taupymo įstaiga

Turtas — $44,000,000.00

Atsargos Fondas — $3,500,000.00

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIrginia 7-1141

GAFSINKITĖS NAUJIENOSE

Now at GUARANTEED ELECTRIC

SPECIAL HOOVER PURCHASE!

FAMOUS HOOVER CLEANERS... COMPLETELY RECONSTRUCTED AT THE HOOVER FACTORY (North Canton, Ohio)

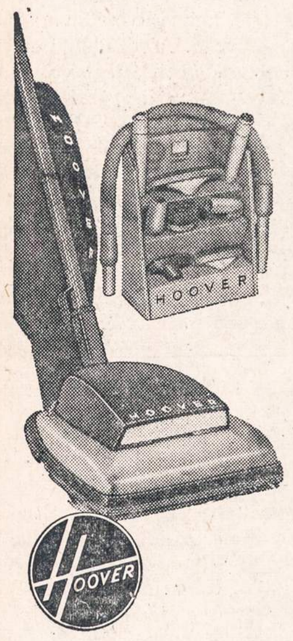

We have just made an exceptionally fortunate purchase—direct from The Hoover Company—of *factory-reconstructed* Hoover Cleaners.

These cleaners *look* like new . . . *run* like new . . . *clean* like new. And they carry the same *full-year guarantee* that brand new Hoovers do! Yet they're going—going—going . . . at only a fraction of their original price.

We couldn't get many—not nearly enough—so they'll have to be sold on a strictly first-come-first-served basis. They'll go fast, so if you want one . . . act NOW! It's the buy of a lifetime.

King-Size Trade-In

GUARANTEED ELECTRIC

Appliance & Furniture Company

2647 W. Cermak Rd. HEmlock 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

There are MORE Hours of EXTRA Performance in ZENITH POWERIZED Portables

...because ONLY Zenith has

1 WAVEMAGNET* ANTENNA! —wonder of the airways!

Built into every Zenith radio is the exclusive WAVEMAGNET antenna . . . so sensitive to radio signal waves that it literally draws them out of the air like a magnet. This is the device that makes it possible for Zenith radios to perform satisfactorily in locations and under conditions where radios never worked before.

2 SUPER SPEAKERS! —Zenith-built for *extra* tone quality!

The size of the speaker is important, but even more important is the magnetic force that activates the speaker cone. Zenith-built speakers in every Zenith product are activated by the most powerful magnetic material known—Alnico 5—*and more of it!*

3 EXTRA BATTERY LIFE! —Powerful batteries in every Zenith portable give the *extra power* that assures you *extra* performance for MORE HOURS! For instance, in Zenith models M505 and L600 the batteries use a full 90 volts of "B" power—(not just 67½!)—this gives extra performance! How long do they last? So long you'll think they'll never wear out!

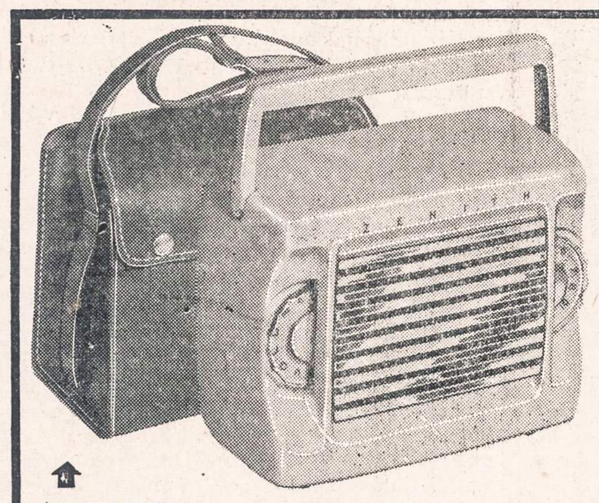

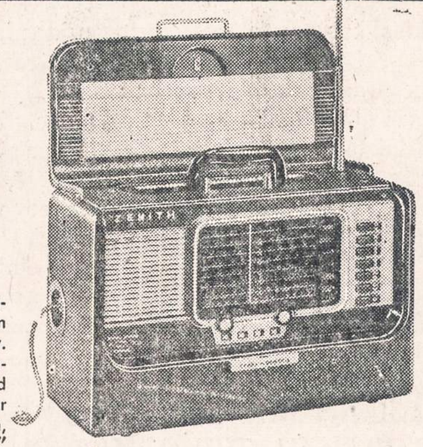

M505—THE NEW UNIVERSAL—New, improved selectivity and sensitivity pulls in even weak stations with much greater clarity. Beautiful, powerful, complete with detachable and tilt-out Wavemagnet antenna and reel-away power-cord. Operates on AC or on DC or on long-life batteries. In Maroon, Ebony, or Green plastic. 8⅜" high; 12⅛" wide; 5¼" deep. **$49.95** *(less batteries)*

GENUINE LEATHER CARRYING CASE Perfectly designed to permit you to play the radio without removing it from the case. Adds life and luster to the condition of your radio—and protects it in all kinds of weather. **$10.00**

M403—THE ZENETTE*—The world's most powerful handful of radio, with reception equal to sets many times its size. New iron core Wavemagnet antenna plus powerful speaker. Operates on AC or on DC or on long-life batteries. Choose from Green, Red, Flame, Ivory, or Ebony plastic. 6 1/16" high; 8 1/16" wide; 4¾" deep. **$39.95** *(less batteries)*

L600—The New Super De Luxe TRANS-OCEANIC Standard and short-wave portable radio with Wavemagnet Antenna, Voltmatic Regulator, Reel-Away Power Cord (permitting it to operate on AC or on DC—or when disconnected, to operate on its own long-life battery). Other exclusive features include Log-Chart Compartment, Spring-Button Dialite (to light up entire dial), easy-to-operate, On-Off Indicator, International Tuning Dial (with push-button Band Selectors), and a host of many other important exclusive features. Black Stag finish (Model L600). **$139.95** *(less batteries)*

Also available in Top Grain Cowhide (Model L600L) **$159.95** *(less batteries)*

The Perfect Companion ...out-of-doors! ...on vacations! ...or—for any room in the house!

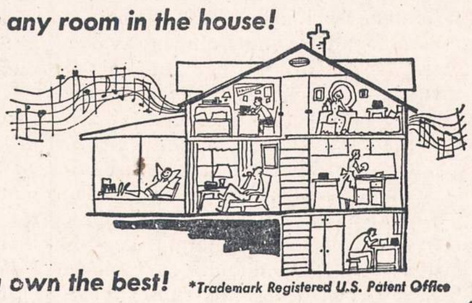

Yes, when you own a ZENITH you know—and everybody else knows—you own the best! *Trademark Registered U.S. Patent Office

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Tmis mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Aukščiausiojo Teismo Patvarkymas

Jungtinių Amerikos Valstybių Aukščiausias teismas po ilgo delsimo pagaliau pasisakė rasinės segregacijos (atskyrimo) viešose mokyklose klausimu. Pirmadienį kaip vienu balsu teismas (tribunolas) nusprendė, kad rasinė segregacija viešose mokyklose yra nesuderinama su JAV konstitucijos 14-tu amendmentu (pataisa).

Pasisakęs prieš rasinę segregaciją mokyklose, Aukščiausias Teismas laikinai susilaikė nuo paskelbimo patvarkymo, kad minėtoji segregacija turi būti tuoj panaikinta. Tokiu būdu segregacijos panaikinimo klausimas atidedamas tolimesniam laikui.

Dabartiniu laiku rasinė segregacija yra praktikuojama 17-oje valstybių ir Columbia distrikte, atseit, Washingtone. Ten baltaodžių ir negrų vaikams yra išlaikomos atskiros mokyklos. Tuo būdu negrų vaikai yra atskiriami nuo baltaodžių vaikų.

Pereito šimtmečio gale rasinės segregacijos mokyklose klausimas irgi buvo atsidūręs Aukščiausiame Teisme. Bet tada (1896 m.) teismas nusprendė, jog valstybės turi teisę steigti atskiras mokyklas negrų vaikams, jeigu nedaroma diskriminacija. Vadinasi, jeigu negrams steigiamos mokyklos yra tokio pat lygio kaip ir baltaodžių mokyklos.

Tą mokyklų lygybę dabartinis Aukščiausiojo Teismo nuosprendis nuneigia. Esą negali būti ir kalbos apie tų mokyklų lygybę, nes juk niekas negali nuginčyti, kad negrams steigiamos mokyklos toli gražu negali prilygti baltaodžių mokykloms. O tai reiškia, kad yra praktikuojama diskriminacija negrų atžvilgiu. Diskriminacija gi yra priešinga JAV konstitucijos nuostatams.

Dėl Aukščiausiojo Teismo patvarkymo jau kilo savo rūšies audra pietų valstybėse. Visa eilė žymių politikierių (vyriausiai tų valstybių gubernatoriai) griežtai pasisakė prieš tą patvarkymą. Kai kurie jų tiesiog pareiškė, kad jie suras būdų kaip tą patvarkymą apeiti, ir toliau visvien praktikuos rasinę segregaciją viešose mokyklose. O jeigu, esą, nebus galima to padaryti, tai bus daromi žygiai dabartinei viešųjų mokyklų sistemai panaikinti.

Tokios tat nuotaikos tebevyrauja pietų valstybėse, kur negrai vis dar tebėra laikomi antraeiliais piliečiais, kur jie yra atskiriami nuo baltaodžių.

Ir vis dėlto tenka pasakyti, jog ir pietų valstybėse santykiai tarp baltaodžių ir negrų per paskutinius dvidešimt penkerius metus žymiai pasikeitė, — ir pasikeitė gerojon pusėn. Harry S. Ashmore savo knygoje **The Negro and the Schools** nurodo, jog prieš penkiolika metų pietų valstybėse negrų vaikų mokslinimui buvo skiriama tik 23 nuošimčiai to, kas buvo skiriama baltaodžių vaikams (žinoma, proporcingai imant). Šiandien tas nuošimtis pakilo iki 82. Daugely vietų rasinė uždanga tarp negrų studentų ir baltaodžių vis labiau ir labiau atsiskleidžia. Prieš tos uždangos palaikymą gana griežtai pradeda pasisakyti net pietų valstybėse leidžiami laikraščiai. Štai pav. Atlanta **Constitution** laikraščio redaktorius Ralph McGill neseniai pareiškė, jog segregacija jau baigia atgyventi savo dienas.

Tokios nuomonės laikosi ir daugelis kitų žymių visuomenininkų. Ir štai kodėl: pietų valstybėse santykis tarp baltaodžių ir negrų smarkiai kinta. Kur prieš 50 metų negrai sudarė daugumą gyventojų, šiandien jie yra mažumoje. Sakysime, 1900 m. Montgomery apskrity (Alabamoje) negrai sudarė 72.5 nuoš. visų gyventojų, o šiandien — tik apie 42 nuoš. Juo negrų skaičius labiau mažės, juo labiau, kaip sakoma, beapsimokės išlaikyti jiems atskiras mokyklas.

Gali dar kurį laiką užkietėję pietiečiai kovoti už išvergijos laikų užsilikusių tradicijų palaikymą, bet tai bus tik tuščios pastangos: jų palaikoma segregacija mokyklose ir kitur baigia atgyventi savo dienas. Žinoma, sunku tikėtis, kad Aukščiausiojo Teismo nuosprendis susyk minimą segregaciją panaikins, bet nėra abejonės, jog jis žymiai paspartins tą panaikinimą.

Kaip Buvo "Steigiama" Lietuvoje Monarchija

(APŽVALGA)

(Tęsinys. Žiūr. "N." 1954 m. gegužės 18 d.)

Lietuvos Tarybos pasiūlymas karališko sosto vokiečių kunigaikščiui Urachui įvyko 1918 m. birželio mėn., vos keliems mėnesiams praėjus po Vasario Šešioliktosios pareiškimo, kuriuo Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma, demokratiniais pagrindais tvarkoma valstybe. Kaip galėjo atsitikti, kad iš 20 Tarybos narių 16 pasirašė tokį biaurų dokumentą, sulaužydami principus, kuriuos jie patys neseniai buvo paskelbę?

Žurnalo "Darbas", kuriame tas dokumentas yra atspausdintas, bendradarbis J. K. bando tą "keistą" įvykį išaiškinti. Jisai nurodo, kad Tautos Taryba, sudaryta 1917 m. rudenį Vilniaus konferencijoje, turėjo labai sunkų uždavinį: kovoti už nepriklausomos, demokratiškos Lietuvos atkūrimą, einant karui, kai Lietuva buvo okupuota vokiečių ir jų karinės vyriausybės, Obosto, valdoma. Vokiečių militaristai norėjo paversti Lietuvą Vokietijos dalim. J. K. rašo:

"Pirmieji Tautos Tarybos bandymai kelti nepriklausomos Lietuvos reikalavimą svetur iš būtinumo turėjo adresuotis į vokiečius, į okupantą. Tautos Taryba turėjo užbaigti pirmuosius savo veiklos metus su pažeista širdim. Obosto prievartaujama, ji 1917 m. gruodžio 11 dieną įteikė tam pačiam Obostui Kaune pareiškimą, jog ji sutinkanti surišti būsimąją Lietuvą su Vokietijos Reichu keturiomis konvencijomis, jei Vokietija pripažintų Lietuvos nepriklausomybę. Keturių konvencijų esmė buvo ta, kad jos iš nepriklausomos Lietuvos darė Vokietijos provinciją.

"Gruodžio 11 dienos žygyje Tautos Taryba nebuvo vieninga. Visi jos nariai buvo konvencijoms priešingi. Bet, išskyrus keturis iš dvidešimties, Tarybos dauguma sutiko vokiečiams pasižadėti, kad ką nors laimėtų. Vilniun iš Kauno grįžusioj Taryboj prasidėjo žiauri dargana. Keturi jos nariai, konvencijoms ir pasižadėjimui griežtai priešingi, būtent, Jonas Vileišis, Mykolas Biržiška, Stasys Narutavičius ir Steponas Kairys, pareikalavo iš Tarybos, kad duotą vokiečiams pasižadėjimą atšauktų ir skelbtų Lietuvos nepriklausomybę be įsipareigojimų Vokietijai. Tarybos daugumai iš karto nesutikus, keturių opozicija iš Tarybos pasitraukė. Praėjo daugiau mėnesio, kol Tarybos dauguma, ilgai savo tarpe svarsčiusi, priėjo pagaliau prie to paties, kaip opozicija, nusistatymo ir vasario 16 dieną Nepriklausomybės Aktas buvo paskelbtas tokio turinio, kaip jį siūlė opozicija."

Naujos bėdos po Vasario 16

Keturių opozicija, vadovaujama St. Kairio, nugalėjo daugumą.

Tačiau Lietuvos Tarybos pasirašytas Nepriklausomybės Aktas tegalėjo tada būti paskelbtas tik lietuvių tautai, pasislėpus nuo okupantų. Šie nenorėjo nė girdėti apie pilną Lietuvos nepriklausomybę.

Jie reikalavo "konvencijų" (sutarčių), kuriomis Lietuva būtų amžinais ir neatskiriamais ryšiais sujungta su vokiečių Reichu (valstybe). To reikalavo kaizeris Wilhelmas, vokiečių valdžia Berlyne ir, faktiškai, visos partijos Vokietijos reichstage.

Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo vokiečių karinės vyriausybės (Obosto) spaudimas į Tautos Tarybą dar padidėjo.

Tada ir gimė kai kurių Lietuvos politikų galvose "lietuviško karaliaus" idėja. Jos uoliausias propaguotojas Tautos Taryboje buvo vicepirmininkas kanauninkas J. Staugaitis. Monarchijos šalininkais pasidarė ir Antanas Smetona bei Dr. J. Šaulys.

"Darbo" bendradarbis tęsia:

"Uracho kvietimo reikalas buvo paruoštas už Tarybos nugaros, kad ir dalyvaujant Tarybos nariams. Kai 1918 metų gegužės pradžioj klausimas buvo Tarybai oficialiai pateiktas spręsti, įvyko antras iš eilės lūžis. Ta pati keturių opozicija, kuri pasipriešino konvencijų įterpimui į Nepriklausomybės Aktą, griežtai pasipriešino ir Uracho kvietimui. Opozicijos motyvai buvo dvejopi: esminis — nusistatymas prieš bet kokią monarchijos formą Lietuvai; formalus — kad Taryba išsilaužia iš konferencijos jai duotų įgaliojimų. Šį kartą Tarybos dauguma nesidavė opozicijos paveikiama ir nutarė Urachą kviesti. Po to J. Vileišis, M. Biržiška, S. Narutavičius ir S. Kairys vėl iš Tarybos pasitraukė... Vėliau J. Vileišis ir M. Biržiška Tarybon vis tik grįžo."

Kodėl Tarybos dauguma geidė karaliaus?

Viešai jie sakėsi trokštą labo "tautai". Kunigai ir kiti krikščionių demokratų vadai įrodinėjo, kad, turint katalikų karalių, Lietuvai būsią lengviau atsiginti nuo per didelio protestantiškos Vokietijos slėgimo. Urachas, mat, jau buvo išmokęs lietuviškai ir "Tėve Mūsų". Buvo kalbama ir apie tai, kad "konstitucinė monarchija" esanti tinkamiausia valdžios forma konservatyviškiems Lietuvos žmonėms.

Bet vargiai galima abejoti, kad Uracho kvietėjai matė ir naudos sau bei savo "klasei". Juk "Mindaugas Antrasis" būtų atsilyginęs savo šalininkams, pakeldamas vienus jų į baronus, kitus į grafus, markizus ir gal net hercogus. Bajorija būtų sustiprėjusi ir tada, suprantama, nebūtų buvusi pravesta griežta žemės reforma su dvarų žemių nusavinimu.

Pagal susitarimą su Urachu, Lietuvos Taryba žadėjo paruošti ir, "su Karaliaus pritarimu", paskelbti Lietuvos konstituciją. Tarybos pirmininkas Antanas Smetona buvo dvarininkų pakalikas ir *griežtas žemės reformos priešas.* Jisai tikrai būtų paruošęs tokią konstituciją, kuri būtų *uždraudusi* nusavinti bajorų žemes.

Štai apie ką svajojo tie "tautos vadai", kada jie tarėsi su nusigyvenusiu vokiečių kunigaikštpalaikiu dėl monarchijos įsteigimo Lietuvoje, sutrempiant Vasario Šešioliktosios deklaraciją.

Bet, besvajodami, jie nematė, kas dedasi pasaulyje.

Urachininkų "monarchija" sugriuvo

A. Smetonos vadovaujama Lietuvos Tarybos dauguma nesuprato tos nulemiančios reikšmės, kurią turėjo Jungtinių Amerikos Valstybių įstojimas į karą Anglijos ir Prancūzijos pusėje. Jie nematė, kad Vokietijos jėgos silpnėja.

Rudenį (1918 m.) prasidėjo centralinių valstybių bloko irimas. Paskui, lapkričio pradžioje, kaizeriui Wilhelmui pabėgus į Olandiją, vokiečiai kapituliavo. Mintis apie vokiško princo kvietimą Lietuvon neteko prasmės. Niekais nuėjo ir pati monarchijos steigimo idėja Lietuvoje.

Lietuvos Tarybos dauguma pasijuto vėl pralaimėjusi morališkai ir politiškai. Prieš baigdama savo gyvenimą, tačiau, ji padarė dar vieną sauvališką žingsnį, paskelbdama Antaną Smetoną "Lietuvos Prezidentu", nors dar nebuvo valstybės konstitucijos ir todėl "prezidentystės" klausimas nebuvo išspręstas.

Jisai pasikvietė "premjeru" Augustiną Voldemarą. Tačiau, kai bolševikų gaujos ėmė veržtis Lietuvon, juodu abu, "prezidentas" ir "premjeras", pasileido bėgti, kol atsidūrė Berlyne.

Pirmą tikrą Lietuvos vyriausybę, kuri ėmė tvarkyti kraštą ir mobilizuoti ginkluotą jėgą apsigynimui nuo priešų, sudarė valstiečių liaudininkų vadas Mykolas Sleževičius.

Kai 1920 m. buvo renkamas Steigiamasis Seimas, tai Smetona su Voldemaru nebuvo išrinkti, ir negavo mandato nė kiti tautininkų kandidatai.

PASTABĖLĖS

— Lietuvių bendruomenės L. O. komitetas žada šiais metais organizuoti spaudos premijų fondą, kad spaudos atgavimo metai būtų tinkamiau paminėti. Spaudos premijų fondo taisykles paruošti pavesta H. Blazui.

— Tenka nugirsti nusiskundimų, kad Lietuvių bendruomenės padaliniai nėra dar sumokėję Lietuvos laisvinimo reikalams jų pajamų atitinkamo procento, kuris Lietuvių bendruomenės laikinuose įstatuose yra pažymėtas.

O iš kur tesės tuos pažadus, jei ir pats Lietuvių bendruomenės centras bepinigis.

— Prie Lietuvių bendruomenės L. O. komiteto buvo pereitais metais suorganizuota Vasario 16 d. gimnazijai remti komisija. Dabar toji komisija jau nustojo veikusi, nes laikoma, kad ji jai pavestus darbus jau atliko. —a.

Bogota, Kolumbija

Bogotoj gyvenantį lietuvį inžinierių Adolfą Tylių dabartinis Kolumbijos respublikos prezidentas generolas Rojas Pinilla pasirinko savo asmeniniu architektu.

Kiekvieną sekmadienį Bogotos lietuvių kolonijai kun. V. Vaičiūno yra laikomos 10 val. lietuviškos pamaldos, kurių metu p. Liaugminienės vadovaujamas choras gražiai pasirodo tiek su lietuviškomis, tiek su lotyniškomis giesmėmis, gi su savo gražiu solo kartais jas paįvairina solistas Antanas Paukštys.

Kolumbijoj gyveną lietuviai pageidauja turėt čia savo konsulą, turintį Lietuvos pilietybę.

Šių metų balandžio mėn. pradžioje pasirodė Bogotos tautininkų leidžiamas trimėnesinis laikraštukas "Tėvynės Aidas".

Gražiai veikia Bogotos lietuviška šeštadienio mokyklą sumaniai p-lės Em. Petrauskaitės vadovaujama. Ją lanko nemažas mūsų kolonijos vaikučių būrelis, tik gaila, kad joje nesimato mūsų konsulo vaikučių, kurie turėtų progos joje išmokti lietuviškai kalbėti.

Bogotoje susituokė p-lė Irena Vismantaitė su p. Linu Urbonu ir p-lė Laima Grigaliūnaitė su p. Algimantu Didžiuliu. Linkėtina gražaus ir laimingo vedybinio gyvenimo šioms grynai lietuviškoms šeimoms. —Bagotiškis

Nei karaliaus sosto, nei Mindaugo Antrojo, nei grafų, nei žmonių pasitikėjimo urachininkams. Pasiliko tik Gabrys-Paršaitis "markizas de Garliava", kuris šį kilmingą titulą pats sau pasiskyrė.

JONAS GRIGAITIS-GRIGALIŪNAS

ATSIMINIMAI IŠ RYGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

21. *(Tęsinys)*

tvarką, surinktus pinigus nunešdavo ir įteikdavo prelatui, dalyvaudavo sindikų posėdžiuose, kuriuose, pirmininkaujant pačiam prelatui, nustatomos visam klerui algos ir svarstomos bažnytinio ūkio sąmatos. Su žvakėmis biznis ėjęs gerai. Asmuo, nusipirkęs žvakę, padėdavo ant altoriaus to šventojo, iš kurio tikėdavo susilaukti malonės bei užtarimo. Pasibaigus pamaldoms, sudėtas ant altorių žvakes sindikai surinkdavo ir kitą šventadienį vėl jas parduodavo, ir tokia prekyba begaliniai tęsėsi. Janulevičiaus manymu, tai esąs nešvankus biznis. Toliau jis, Janulevičius, dar pridūrė: kai sindikai rengdavosi eiti iš maldininkų pinigus rinkti, tai jie dar zakristijoj įdėdavo į lėkštę dešimts rublių popieriniais, kad žmonės matytų kur pinigus dėti ir daugiau duotų. Gi pasibaigus rinkliavai savo dešimts rublių pasiimdavo atgal. Pasakiau, kad tai fariziejų darbas.

Rygoj buvo R. Katalikų Labdaringoji Draugija. Kada ji įsteigta, neteko sužinoti, bet kai šventino 1891 metais šv. Pranciškaus bažnyčią, ji jau veikė. Ta draugija turėjo našlaičiams prieglaudą ir pradžios mokyklą. Draugijos pirmininkas buvo prelatas Afonasevičius. Pakliuvęs į prieglaudą, našlaitis, nežiūrint kokios tautos jis buvo, be lenkų kalbos, kitos nebegirdėdavo, nes prižiūrėtoja ir patarnautojos buvo vien lenkės. Pabuvęs keletą metų prieglaudoj, vaikas iš jos išeidavo kaip lenkų vaikas. Jis nebemokėdavo ir nenorėdavo mokėti savo tėvų kalbos, nes jis laikydavo save grynu lenku. Tai buvo kitų katalikų tautų vaikų lenkinimo įstaiga.

Tokie lenkų darbai prilygsta turkų darbams, kurie prieš 300-500 metų pagrobdavo Balkanų krikščioniškų tautų vaikus, išaugindavo janičarais ir juos užleisdavo jųjų gimtojo krašto gyventojų kankinti. Panašiai Hitleris pagrobtus svetimų tautų vaikus norėjo voikečiais-naciais padaryti; gi Stalinas tokį pat darbą vykdydamas komunistų skaičių didino (besprizornikais).

Rygos kunigai labai priešinosi lietuvių naujagimius lietuviškais tautiniais vardais krikštyti. Mano sužadėtinė 1897 metais buvo vienos lietuvių šeimos dukrelei krikšto motina. Tėvai pageidavo pakrikštyti Birutės vardu, tačiau kunigas tokiu vardu krikštyti nesutiko ir vietoj Birutės pakrikštijo Bertos vardu.

1898 metais sausio 24 dieną vedžiau, o tų pat metų gruodžio 7 dieną susilaukėme dukrelės. Susirūpinome su žmona naujagimės krikštu lietuvišku vardu. Reikėjo surasti krikšto tėvus, kurie kokiam užsispyrėliui kunigui galėtų pasipriešinti. Apsisprendėme krikšto motina prašyti pagyvenusią moterį, turinčią apie 50 metų amžiaus. Ji buvo Sabonių okolicos obivatelio bajoro vienturtė duktė, ištekėjusi už Gegiedžių okolicos obivatelio bajoro. Šiam mirus, ištekėjo už tos pat okolicos irgi bajoro. Jie gyvendami Lietuvoj nusigyveno (mat, bajoras nemėgo žemę purenti) ir persikėlė gyventi į Rygą. Čia išsinuomavo didesnį, negu jų šeimai reikėjo, butą ir likusius kambarius kitiems išnuomodavo. Kol buvau nevedęs, kurį laiką gyvenau pas juos kambary. Kitame didesniame kambary gyveno dar du asmenys, iš jų vienas buvo lietuvis, o antras Lietuvos šlėktelė. Buto savininkė su mumis, lietuviais, kalbėdavo lietuviškai, bet su šlėktele ir su savo šeima — lenkiškai. Ji skaitydavo lenkiškus laikraščius ir buvo raštinga. Pasirašydama pavardę, visados pridėdavo ir savo mergautinę pavardę, kurią užbaigdavo su dviem "tt" raidėmis. Vadinosi ji Valerija Zalieskienė-Reutt'aitė, o krikšto tėvas Motiejus Brokvillo.

Nuvykęs pas bajorę, pradėjau apie savo reikalą kalbėti. Iš pradžių nenorėjo sutikti: girdi, ar aš negalįs gauti jaunesnės kūmos. Pasakiau, kad mano dukrelės krikštui reikalinga ne jauna, bet rimta ir prityrusi gyvenime krikšto motina, kadangi noriu pakrikštyti Birutės vardu. Nors ji sutiko atlikti tą prievolę, bet nepritarė krikštyti vienu Birutės vardu. Esą, būtinai reikia pirmą vardą kokios nors šventosios, gi antrasis vardas galįs būti ir Birutės. Ji dar atsimenanti kaip savo jaunose dienose skaitydama lenkišką laikraštį suradusi kunigaikštienės Birutės dainą, kuri labai graži ir negalėdavusi atsiskaityti. Su jos patarimu turėjau sutikti. Pasakiau, kad kūmą manau prašyti jai pažįstamą pilietį, kuris, nors buvo valstiečio vaikas, bet mokėjo lenkiškai kalbėti. Mat, anais laikais visose klebonijose pirmoj vietoj buvo vartojama lenkų kalba. Bajorė kūmu buvo patenkinta, pabrėždama, kad tai rimtas žmogus.

Atsisveikindamas neiškenčiau nepasakęs: Jeigu kunigas nenorėtų Birutės vardą įrašyti į metrikų knygą, tai tada prašysiu mergaitę parvežti nekrikštytą. Ji išplėtė akis ir paklausė, ką aš manąs daryti su nekrikštytu vaiku? Atsakiau — turėsiu ieškoti kunigo, kuris pakrikštytų tokiu vardu, kokio mes, tėvai, norime. Ji vėl klausė: kur rasi tokį kunigą, gal Lietuvoj? Atsakiau, kad tikiu rasti Rygoj, tik jau nebe katalikų, o protestantų-kalvinų kunigą.

Bajorė piktai pažvelgė į mane ir dėdama pirštus prie kaktos pasakė: čia jums nebetvarkoj! Kur girdėta, kad katalikai tėvai duotų savo vaiką bambizų kunigui krikštyti.

— Ponia, — sakau, — Rygoj tikrų katalikų visai nebėra, nes čia vadinamieji katalikai, taip kaip ir kalvinai, kiekvieną dieną mėsą valgo.

Lietuvoj kalvinus už nesilaikymą pasninkų pravardžiuodavo bambizais, nes jiems menamai nuo riebalų per bambą taukai tekėdavo. Rygoj tarp katalikų ir kalvinų skirtumo kaip ir nebuvo, tik tiek, kad kalvinai popiežiaus nepripažindavo. Kai mergaitė užaugs, pareiškiau, jeigu jai patiks katalikų tikėjimas, galės būti ir katalike, bet Birutės vardą niekas iš jos nebeatims.

Bajorė apsiraminus užtikrino, kad ji pas kunigą dės visas pastangas, kad Birutės vardas būtų metrikų knygoj įrašytas.

Kitą dieną pasikalbėjau su krikšto tėvu, kuriam išpasakojau tą pat, ką ir krikšto motinai. Po dviejų dienų dukrą nuvežė į bažnyčią krikštyti. Kūmai, grįžę iš bažnyčios, tik įžengę į butą abu suriko Elžbieta-Birutė jau tikra katalikė. Krikštijo kunigas Bružas. Metrikus ryt gali gauti, nes šiandien per vėlyvas laikas, ir kunigas nebenorėjęs eiti į raštinę metrikų rašyti. Mums, tėvams, buvo neišpasakytai džiugu, kad turime savo dukrą lietuvišku vardu.

1899 metais lapkričio pabaigoj, einant iš ryto į tarnybą, sutinku, Marijos gatvėje gimnazistą Praną Liatuką, iš kurio patyriau, kad į Rygą atvyko labai įdomus kunigas. Jo pavardė esanti Stakelė. Esąs didelis lietuvių patriotas ir demokratas. Jis norįs susipažinti su Rygos lietuviais. Ar galima bus pas mane užeiti? Pasakiau, jog prieš priimant svečius turėsiu su žmona pasitarti. Todėl paprašiau, kad jis vienas vakare pas mus į butą užeitų tuo reikalu pasitarti. Pr. Liatukas vakare vėl pradėjo pasakoti apie kunigą Stakelę, kuris esąs Lietuvoj smarkiausias kovotojas už įvedimą lietuviškų pamaldų bažnyčioj, gi lenkomanai jį apskundę vyskupui, kuris kunigą Stakelę suspendavęs. Tačiau pragyvenimui iš rusų valdžios gaunąs pašalpą. Nuo suspendavimo iki šiol jis gy-

(Bus daugiau)

LAISVOS SPAUDOS PAGERBIMAS

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ BANKETE

Sekmadienį, gegužės 16 d., Bismarcko viešbutyje Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois suruoštas 50 metų lietuvių spaudos atgavimo sukakčiai paminėti banketas sutraukė į to viešbučio puošnią Riešuto svetainę daugiau kaip 400 svečių. Prie Amerikos ir Lietuvos vėliavomis papuošto garbės stalo sėdėjo vakaro garbės svečias Chicagos Spaudos Klubo (Chicago Press Club) prezidentas Mr. Jere Hagen, vakaro kalbėtojas Mr. George Murray, Lietuvos Konsulas Dr. Petras Daužvardis, vysk. V. Brizgys, Mr. Carl Kesler, Chicago Daily News redaktorius, John B. Brenza, Richard J. Daley, William Erickson, lietuviškų laikraščių redaktoriai L. Šimutis, Dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla, teisėjai John T. Zuris, Alfonse F. Wells, Chicagos lenkų laikraščio redaktorius kun. Mitchell Starzynski, Vytold C. Yasus ir pats vyriausias banketo šeimininkas Anthony J. Rudis, Ill. Lietuvių Prekybos Rūmų prezidentas.

Iškilmės pradėtos visiems dalyviams sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus. Banketo atidarymo žodį tarė programų vedėjas Vytold C. Yasus. Invokaciją perskaitė vyskupas V. Brizgys. Vakarienės metu John Byansko vadovaujamas orkestras pagrojo lietuviškų melodijų. Baigiant valgyti simboliškai trispalvius (geltonos, žalios, raudonos spalvos) ledus, pradėta oficialioji kalbų dalis.

Apie lietuvių spaudos draudimą

A. J. Rudis, pradėdamas savo kalbą, priminė liūdnus Lietuvos istorijoje valstybės žlugimo metus. Prieš 700 metų įkurta Lietuvos Didžioji Kunigaikštija 1795 metais savo grobuoniškų kaimynų — Rusijos, Prūsijos ir Austrijos — buvo išdraskyta ir pateko rusų vergijon. Dviem atvejais, 1831 ir 1863 metais, lietuviai kartu su lenkais bandė nusikratyti rusų vergijos, bet abu sukilimai rusų buvo žiauriai numalšinti. Ypač liūdnų pasėkų turėjo 1863 metų sukilimas. 128 sukilėliai buvo pakarti, tūkstančiai ištremti į Sibirą. Tačiau skaudžiausiai lietuvių tautą palietė rusų caro sukilimui malšinti paskirto generalgubernatoriaus Muravjovo Koriko įsakytas draudimas spausdinti lietuviškas knygas lotynų raidėmis. Per 40 metų lietuvių tautai buvo atimta teisė turėti savo spaudą. Kai lietuviams po didelių aukų ir pastangų 1904 m. pavyko atgauti spaudos laisvę, tai buvęs tikrai žymėtinas įvykis lietuvių tautos istorijoje. Lietuvių tauta, taip skaudžiai patyrusi spaudos laisvės netekimą, jaučia ypatingą prisirišimą ir pagarbą Amerikos spaudai, vienai laisviausių pasaulyje. Lietuviai jaučia ir didelį dėkingumą Amerikos laisvai spaudai už jos nuolatinį pritarimą ir pasisakymą už Lietuvos laisvės atstatymą. Ypač amerikiečių spaudai priklauso didelė pagarba už Kersteno rezoliucijos rėmimą ir sovietų teroro Pabaltyje iškėlimą. Už tuos Amerikos spaudos nuopelnus A. J. Rudis Lithuanian Chamber of Cmmerce of Illinois vardu Chicagos Spaudos Klubo pirmininkui Jere Hagen įteikė bronzinėje lentoje surašytą garbės atžymėjimą. Mr. Jere Hagen, priimdamas garbsė pažymėjimą pareiškė, kad jam labai malonu priimti tą ženklą iš labiausiai spaudos laisvę vertinančios lietuvių tautos atstovų. Jis žadėjo šį lietuvių įteiktą bronizną garbės pažymėjimą pakabinti Chicag Press Club patalpų pagarbioje vietoje.

Pagerbta Amerikos lietuvių spauda

Įvertinant lietuviškos laisvos spaudos reikšmę ir nuopelnus Amerikoje, specialūs pažymėjimai buvo įteikti Chicagos lietuviškiems laikraščiams: "Draugui", "Naujienoms" ir "Sandarai". "Draugo" vardu priimdamas pažymėjimą, Leonardas Šimutis pareiškė, kad Amerikos lietuvių laisvoji spauda kovojo ir kovos tol, kol Rusijos tautų kalėjimas bus sutriuškintas ir jos pavergtos tautos išlaisvintos. "Naujienų" redaktorius Dr. Pijus Grigaitis, priimdamas pažymėjimą, papasakojo savo atsiminimus, kai jam anuo laiku Lietuvoje dar mokyklos suole teko slaptai skaityti lietuviškas draudžiamas knygeles. Taip pat jis papasakojo, kaip jam teko spaudos draudimo metais patirti rusų caro valdžios persekiojimus už lietuviškos spaudos platinimą. Dr. Grigaitis pareiškė, kad ir dabar savajame krašte lietuviai spaudos laisvės neturi. Ten žmonėms brukama komunistinės valdžios pagaminta spauda, kuri turi tikslą naikinti tikrosios laisvės supratimą. Lietuvoje mokyklos suole kovos už laisve dvasia įkvėptas ir čia, Amerikoje, per 40 metų redaguodamas "Naujienas" liekąs ištikimas spaudos laisvės idealui. Mykolas Vaidyla, "Sandaros" redaktorius trumpai padėkojo Lietuvių Prekybos Rūmų vadovybei už jo redaguojamo laikraščio atžymėjimą garbės ženklu.

Atskirą banketo programos punktą sudarė garbės pažymėjimo įteikimas Lietuvių Prekybos Rūmų organizatoriui ir 21 metus išbuvusiam tos organizacijos direktoriumi Joseph P. Varkalai. J. P. Varkalai šiemet suėjo 50 metų kaip jis atvyko į Ameriką. Per 30 metų jam teko aktyviai dirbti įvairių Amerikos lietuvių ekonominių organizacijų srityje. Lietuvių Prekybos Rūmai, įvertindami šiuos J. P. Varaklos nuopelnus, apdovanojo jį specialiu bronzoje įrašytu pažymėjimu.

Priminė brangintiną lietuvių kalbą

Pagrindinę banketo tikslui pritaikintą kalbą pasakė "Chicago Daily News" užsienio skyriaus bendradarbis Mr. George Murray, 5 metus praleidęs Vienoje, Austrijoje, J. V. Valstybės Departamento tarnyboje. Savo labai kruopščiai paruoštoje kalboje jis iškėlė lietuvių kalbos, kaipo vienos iš seniausių pasaulio kalbų, reikšmę mokslui. Šią daugelio filosofų ir didžiųjų pasaulio kalbos mokslo autoritetų aukštai vertinamą lietuvių kalbą rusų carai buvo pasiryžę išnaikinti iš gyvųjų tarpo. Tas jiems nepavyko. Mažas lietuvių Dovydas 1904 metais nugalėjo milžinišką rusų Galijotą. Lietuvių kalbai buvo grąžinta laisvė. Bet dabar rusų komunistai vėl lietuvių tautai užkrovė vergiją. Lietuvių laisvoji spauda vėl nuėjo į pogrindį. Mr. George Murray papasakojo, kad jam yra žinoma, kad bolševikų okupuotoje Lietuvoje laisvoji lietuvių pogrindžio spauda yra gyva. Jam pačiam teko palaikyti kontaktus su pogrindžio spauda už geležinės uždangos. Įvairiais būdais stengiamasi perduoti laisvos spaudos inofrmacijas gyventojams už geležinės uždangos. Būdamas Vienoje, Mr. Murray suorganizavo milijonų spausdintų lapelių siuntimą į Čekoslovakiją oro balionais. Baigdamas savo nepaprastai įdomų ir labai vaizdžiai papasakotą pranešimą, Mr. Murray sveikino lietuvių 50 metų spaudos atgavimo sukaktį ir linkėjo, kad lietuviai greit susilauktų kitos spaudos laisvės, šį kartą nuo rusų komunistų jai primestos vergijos.

Bendrai banketas buvo labai pakilios nuotaikos. Į banketą buvo atsilankiusi speciali delegacija iš New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų. Delegacijai vadovavo New Yorko lietuvis pramonininkas Douglas T. Mitchell.

A. B.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PERFORMANCE and ECONOMY!

FAIRBANKS-MORSE
DEEP WELL SUBMERSIBLE PUMP

ECONOMY
Only ONE pipe of SMALLER diameter used inside well casing — does work of two.
Uses smaller motor — saves power.
No jets, rods, shafts to add to cost.
Pushes water up pipe — lowers power demand.
Quality construction — made of corrosion-resistant bronze and stainless steel.
Impeller and motor shafts of lifetime stainless steel.
Easily, inexpensively removed if repairs are ever needed. If water level falls, no need to pull pump. Just add more lengths of pipe.

PERFORMANCE
Delivers up to 720 g.p.h. at a 300-foot setting — more at shallower settings.
Operated entirely submerged — both pump and motor.
Pump never needs priming.
No motor or pump noises, or vibration.
Water cooled — water lubricated.
Pressure tank may be set over or away from well.
Service lines may be cut in below frost line.

B & M
PLUMBING & HEATING SUPPLIES
5856-58 So. Ashland Ave. GRovehill 6-1204
Open Monday and Thurs. Evening Till 9:00. Sat. Till 5:00.

IT'S HERE!
CROWN
"SPACE SAVER 30"
30" GAS RANGE with KING SIZE OVEN

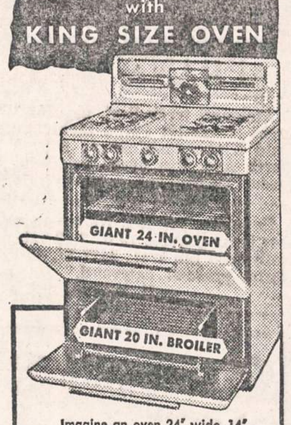

Imagine an oven 24" wide, 14" high and 18" deep—easily accommodates 6 pies; 8 cakes; 12 loaves of bread. With all this capacity range takes only 30" wide floor space.

All deluxe equipment including electric lamp, electric clock and chime timer, four center-simmer fuel saving top burners, 3 inches of insulation around oven, slide-out drawer type broiler, oven heat control.

SOLTIS
HOME APPLIANCES & FURNITURE
2647 West 51st Street
HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val

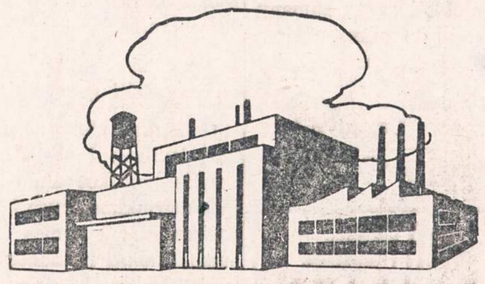

TAUPYK ATEIČIAI

Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.
Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.
Nemokamas sustojimas automobilistams.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

FINĖ COSMETICS FROM ABROAD
Improve Your Appearance With
IDA HARRIS COSMETICS
Featuring Nationally Known Lines
DOrchester 3-0241

BIRŽELIO JAUNAVEDĖMS DOVANOMS
VEIDRODŽIAI

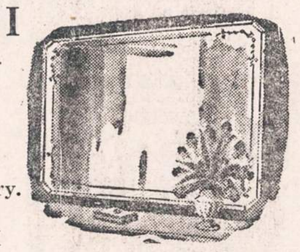

DOVANOS PAGRAŽINTI NAUJUS NAMUS
Matykit Mūsų Didelį Veidrodžių Pasirinkimą Mūsų Parodos Kambary.
PAKABINIMAS VELTUI
NORMAL GLASS CO.
7530 So. Halsted Street HUdson 3-4000

Dvi didelės krautuvės padangoms (tires) ir baterijom apdarnauti
B & B — 1816 So. Kedzie Ave. LAwndale 2-1036
T & C — 3241 W. Ogden Ave. LAwndale 2-9856
Papildome išsekusias baterijas, perkame ir parduodame padangas (tires). Taisome ir apdengiame.
Klausykite mūsų radijo pranešimus iš WJOB stoties.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

Dedicate your life to Christ and his blessed Mother by becoming a SISTER OF DENNIS ELECTA.
You will have an opportunity to use your talents and abilities in work, schools and homes for aged convalescents and orphans.
These activities are so varied that any girl with a religious vocation will be able to find her field or labor in God's vineyard.
For information write to:
CAMP DENNIS ELECTA
3924 So. South Parkway
(You may enclose $10 donation)

Vasarvietė "NIDA"
Sav. PR. KALVAITIS
BEVERLY SHORES, INDIANA
Tel.: Michigan City 2-2711
LIETUVIŠKAS MAISTAS
ALUS IR VYNAS
GERA MAUDYMUISI VIETA

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių
KORNŲ (nuospaudų)
ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. Jūsų apylinkės drugštoryje.

S.A. BERGMAN INC.
WALLPAPER PAINTS
1524 WEST 63RD ST.
CORNER 63rd AND JUSTINE
ALL PHONES PROSPECT 3440

Dykai Pristatymas. PR 6-3440
Išimtinai Dažų, Sienom Popierių ir Langam Užuolaidų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS VYKSTA DABAR
BERGMAN'S Velvet Flat Aliejaus Dažai. Naujos spalvos, vėliausio styliaus, plaunamas. Gal. $4.39
BERGMAN'S Super Gloss Enamel. Geriausiai uždengia, aukšto blizgėjimo, geriausia plaunamas emalis padirbtas; negeltonėja — baltas ir kitokios spalvos.
Kvorta $2.30. Gal. $7.85
4-IŲ col. Pure Nylon Bristle dažam šepetys, $2.79 vertės, special $1.79
VIDURŽEMIO jūros kempinis, vertės $2.50, už $1.69
HEAVY Fibre Paper Drop Cloth, 9x12 pėdų dydžio ..... 98c.
7-IŲ colių Roller Set, įskaitant plieninis indas, viskas $1.49
DEXTER Park Lawn žolės sėklos, 5 svarai $1.95
SIENŲ popierius, vertės $2.50, už rolę 98c.
Kitas sienų popierius 39c. ir aukš.
Popierius Apkarpomas DYKAI
Visi Telefonai: PROSPECT 6-3440
Klauskit Bergman's ir nepadarysite klaidos. Bergman'as neturi kitų krautuvių skyrių.
Krautuvės valandos: Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 vakaro. Antrad., treč., penkt. ir šentadieniais iki 6:00 vakaro.
S.A. BERGMAN INC.
1524 WEST 63rd ST.
CORNER 63rd AND JUSTINE

Pilnas Pavasarinis
AUTO SUDERINIMAS - $4.95
Nelaukite, jei automobilis reikia taisyti. Mes garantuojame savo darbą. Pilnas pataisymas, nudažymas ir kt.
Gaukite mūsų įkainavimus.
AL'S AUTO REPAIR
5431 W. Chicago Ave.
AUstin 7-2398

Pridėkite grožį ir padidinkite savo namo vertę
Įsitaisykite
• FORMIKĄ IR
• TEXTOLITĄ
Nuotakų ir viršuose, languose ir šonuose
NONE BETTER WOODWORKING PRODUCTS
5917 W. LAWRENCE
PAlisade 5-0003

Lietuviai perku tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Svečiai iš Floridos

P. p. Pranas ir Uršulė Širviai (Širvinskai), seniau gyvenę Chicagoj, o dabar gyveną Largo, Fla., šiomis dienomis lėktuvu skrido į Bostoną, į savo jauniausiojo sūnaus Raimundo sutuoktuves. Du jų vyresnieji sūnūs yra Ričardas ir Pranas. Visi trys sūnūs pavyzdingai išauklėti.

Gyvendami Chicagoj, Pranas Širvis ir žmona Uršulė, buvusi Kartanaitė, buvo gana veiklūs visuomenės darbuotojai. Ponas Širvis buvo gerai žinomas plačiajai Chicagos lietuvių visuomenei, nes jis čia buvo vienas iš žymiausių vaidintojų. Iš Bostono p.p. Širviai sūnaus Ričardo automobiliu atvyko Chicagon, kur aplankė savo švogerį vaistininką Antaną Kartaną Marquette Parko kolonijoj. Taipgi aplankė p. Širvienės dėdę Igną Mulevičių (Miletz), gyvenantį Crown Point, Ind. Taip tai šie buvusieji čikagiečiai po malonaus pasisvečiavimo išvyko į Floridą nauju čia nusipirktu automobiliu.

Iš K. L. S. S-gos Konferencijos

Gegužės mėn. 1 dieną Oakville, Ont., įvyko K. L. S. S-gos skyrių ir centro k-to konferencija, kurioje tarp kitų reikalų buvo svarstoma antro visuotinio suvažiavimo klausimas. Nutarta šių metų rugsėjo 4-5 dienomis Toronte šaukti antrą visuotinį K. L. S. S-gos suvažiavimą. Todėl mūsų idėjos draugai prašomi pradėti šiam suvažiavimui ruoštis ir siųsti savus sumanymus centro k-to sekretoriui V. Dagiliui, 109 Evelyn Ave., Toronto, Ont.

Centro K-tas

Skaitykite "N-nas"

Iš demokratų lygos susirinkimo

Lietuvių Demokratų Lygos susirinkimas įvyko bal. 29 d. Don Varnas svetainėje, 6816 S. Western Ave. Pirmininkavo J. K. Jatis, sekretoriavo D. Kaminskienė.

Be kitų pranešimų, buvo pranešta, jog buvo kreiptasi į centrinį komitetą, prašant lietuviams geresnių vietų valdinėse tarnybose, bet nieko nepasiekta; reikia pasitenkinti tomis, kurios mums buvo duotos.

Garbės narys teisėjas J. T. Zuris dėkojo už rėmimą jo kandidatūros į teisėjus ir įteikė 100 dol. lygos kasai. Jis skatino visus vieningai dirbti, nes tuo būdu tebūsią galima ateity geresnių vietų lietuviams išsikovoti. Dabar laikai kitokie, negu buvę seniau, reikią organizuotumo.

Susirinkimas šiuo tarpu nutarė suruošti gegužinę.

Gaila, kad klubų delegatai nenori lankytis į susirinkimus ir dalytis politikos žiniomis. Šiame susirinkime į lygą įstojo vienas narys, čia gimęs ir augęs, sumokėdamas ir mokesčius.

Kviečiame daugiau stoti į klubą jaunų ir darbščių narių. Tuo būdu galėsime politikos srityje stumtis pirmyn. Lyga savo tarpe turi garbės narius teisėjus J. T. Zurį ir A. F. Wells, čia gimusius ir augusius lietuvius.

D. S.

SENAS BIZNIS NAUJOSE RANKOSE

Per eilę metų gerai sekėsi savininkams valgomųjų daiktų krautuvės Marquette Parko kolonijoj, 2659 W. 71 St. Dabar tą krautuvę nupirko naujakuriai Juozas ir Petrė Kinderiai.

Lietuvoj abu juodu buvo mokytojai, mokytojavo Seredžiuj. Juozas yra kilęs iš Kaltinėnų valsč., o jo žmona Petrė iš Jurbarko miestelio. Jų vyriausysis sūnus Raimundas yra kariuomenėj ir tarnauja Panamos Kanamos Kanalo zonoj. Birželio mėnesį sueis metai, kai ten tarnauja, ir per tą laiką nesuėjo nei su vienu lietuviu. Duktė Dalia lanko University of Illinois. Jauniausysis sūnus Donatas lanko Kelly High School.

P.

Philadelphia, Pa.

MIRĖ ANTANAS DZIKAS

Dar šeštadienį, gegužės mėn. 8 d. 3:30 v. p. p. klausiau Antano Dziko lietuviškosios radijo programos, kurios pabaigai jis pranešė, kad jo draugai dvidešimt penkių metų vargoninkavimo sukakties proga jam suruošę pagerbimo balių, o jau antradienį žmonės kalbėjo, kad po šio baliaus A. Dzikas linksmas nuėjęs miegoti ir daugiau jau neatsikėlęs. Iš karto atrodė gandai, vėliau jau tikrenybė. Šv. Jurgio parapijos Philadelphijoje ilgametis vargonininkas A. Džikas tikrai mirė.

Tie, su kuriais velionis buvo artimuose ryšiuose, iškels jo gimimo tikslią datą, nurodys ir vietą. Bus suminėti jo nuopelnai šv. Jurgio parapijai. Man gi į velionies visuomeninį darbą tenka pažiūrėti iš lietuvybės taško, nes A. Džikas Philadelphijoje 17 metų vadovavo lietuviškajai radijo programai, perduodamas ją iš WTEL stoties banga 800, du kartu į savaitę: trečiadieniais ir šeštadieniais.

A. Dziko radijo programos

Į Philadelphiją atvykau 1949 m. rudenį. Po kelių mėnesių nusipirkau radijo imtuvą. Vieną šeštadienio vakarą ilgai jį sukinėjau iki suradau lietuvišką valandėlę. Nuo sunkių darbų išvargusiam ir nuo juodų minčių griūties nusiminusiam malonų džiaugsmą suteikė Amerikoje oro erdve keliaujantis lietuviškas žodis.

Bet akimirksniui sukelta giedri nuotaika greitai pradingo; erdve atkeliavęs lietuviškasis žodis manęs nesuramino; radijo valandėlės turinys buvo toks blankus, kad ir klausyti toliau nenorėjau. Muzika susidėjo iš įvairiausių suktinių, kuriuos Lietuvoje jau ir žilagalviai seneliai neprisiminė. O dainų rekordai atrodė užsilikę nuo tada, kai jie nesenai buvo paties Edisono išrasti. Lietuviai išeiviai tas dainas dainavo prieš šimtą metų. Be įkyrių apmokamų apgarsinimų tęsėsi laidotuvių direktorių pranešimai apie mirusius; po jų Ave Maria; po giesmės vėl apgarsinimai; ir po jų vėl suktiniai.

Keliems metams praėjus Amerikoje, jau mano rankų delnams į geležį pavirtus ir nuo darbo įrankių vartojimo nuotrinoms išaugus ligi lietuviškos duonos kepalo didumo, su daug kuo amžinai atsisveikinus ir apsipratus su viskuo, turėdamas laiko visuomet pasiklausydavau A. Dziko lietuvišką radijo programą.

A. Dzikas davė klausytojams tai ką pats sugebėjo. Tie, kurie jo radijo klausė, jį suprato ir mėgo. Senoji išeivių kartą, su mažomis išimtimis, mažai nusimanė apie operą, simfoniją, klasikinės muzikos kūrinius, lietuvių kompozitorių stilizuotas liaudies dainas, nes tai buvo toji karta, kuri išmintį sėmėsi iš amžinųjų žyvatų, peklinių knygų, sapnininkų su nupieštais macokais ir ilgaliežuvėmis davatkomis. A. Dzikas sugebėjo prikelti ir juos iš miego; krikštynų, vardinių, sidabrinių jubiliejų ir laidotuvių progomis jis juos uždegdavo, sugraudindavo, senovės dainele sugrąžindavo ne vieną į jaunystės laikus, daugeliui suteikdavo ir paguodą. Ir tai buvo didelis ir vertingas darbas, kurį A. Dzikas dirbo Philadelphijoje per septyniolika metų.

Mano su velioniu pažintis

A. Dziką teko asmeniškai pažinti. Tuomet ir aš sirgau lietuvių bendruomenės karštlige. Organizuojantis naujai lietuviškajai radijo programai teko su A. Dizku kultūringai ir pasiginčyti. Jis sutiko iš savo programos naujakuriams duoti 10 minučių laiką, už kurį reikėjo brangiai ir sumokėti. A. Dzikas lietuvių bendruomenės, naujakurių suprantama prasme, nepripažino. Tad mes, bendruomenininkai, greit su juo išsiskyrėme ir kitoje radijo stotyje išsinuomavome laiką.

A. Dzikas nebuvo priešiškai nusiteikęs lietuvių tautos gyvybiniams reikalams. Įvairiomis progomis per radiją primindavo visiems reikalą remti pavergtos tėvynės išlaisvinimą. Nesigailėjo tam tikslui paaukoti ir pinigų.

Per A. Dziko radiją daugelis žymesnių žmonių atvykusių su įvairiomis misijomis iš kitų JAV miestų į Philadelphiją yra kalbėję į šios kolonijos lietuvius.

A. Dzikas buvo Garbės Komiteto narys Balfo aukų rinkimo vajaus, kuris prasidėjo gegužės mėn. 16 d. ir tęsis iki gegužės 31 d.

Kiekvienas kolonijos lietuvis žinojo jo vardą

A. Dzikas buvo vienas iš labiausiai išgarsėjusių lietuvių Philadelphijoj. Kaip vargonininkui, jam nerūpėjo politika, smulkūs grupiniai reikalai ir asmenų varžytynės dėl įtakos kolonijoje. Jo amžinas darbdavys ir bosas buvo klebonas. O jo tikslas — greitai ir lengvai pagauti žalią dolerį. Radijo programomis jis vertėsi neblogai, jos jam apsimokėjo. Kas metai jis surengdavo radijo programai išlaikyti pikniką, į kurį suplaukdavo iš visos Philadelphijos keli tūkstančiai žmonių. Ir tie, kurie laikraščio neskaitė, nes skaityti ir rašyti nemokėjo, A. Dziko radiją klausė ir į jo suruoštus piknikus masiniai atvykdavo.

Istorija vis dar nepradedama rašyti

Vienas po kito išsiskiria iš mūsų tarpo apšvietos skleidėjai, kurių jaunosios kartos atstovai nepajėgia suprasti ir įvertinti. Užmirštų dainų dainoriai, jokių konservatorijų nelankę chorvedžiai, Dr. J. Šliupo pasekėjai, sapnų aiškintojai apie Macoką, senai mirusių draugijų pirmininkai, merdinčių, su tuščiomis svetainėmis, klubų vedėjai, įvairių "mokslų" ir "sąjūdžių" atstovai, užbaigę triukšmingus ilgos lietuviškos veiklos metus paskutinį sudiev vienas po kito mums pasako . . .

O pasaulio lietuvijos istorija vis dar nepradedama rašyti.

—Br. Dirmėnas

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Ateinantį trečiadienį, gegužės 19 d. įvyks Humboldt Parko Lietuvių Politinio Klubo susirinkimas 3600 West North Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime. **Klubo valdyba.**

Žemaičių Kultūros Klubo susirinkimas įvyks gegužės 19 d., 7:30 val. vak. Hollywood Inn svet,. 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi dalyvauti.

—N. Wilcop, nut. rašt.

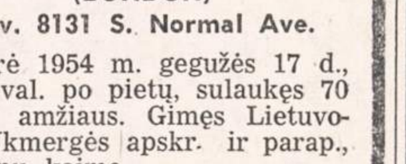

Jonas Bondonis
(BONDON)
gyv. 8131 S. Normal Ave.

Mirė 1954 m. gegužės 17 d., 1:00 val. po pietų, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ukmergės apskr. ir parap., Kurėnų kaime.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdusių daug draugų ir pažįstamų.

Laidotuvėmis rūpinasi Ona Pereckas ir jos šeima.

Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Avenue.

Ketvirtadienį, gegužės 20 d., 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Juozapo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų, laikomų 9:30 val. ryto, bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Bondonio giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

DRAUGAI.

Laid. direkt. L. Bukauskas. Telef.: COmmodore 4-2228.

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI
* * *
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 6819 SO. ROCKWELL ST., CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Speciali Proga

9 vienetai tik $179.00
2 vienetų sectional, 1 kilimas
2 staliukai, 1 cocktail staliukas
2 lempos, 1 paveikslas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management
Mortgage Sales Loans
Notary Public
Investment Counsellors
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders

Nekentėkite be reikalo dar bent vieną dieną

nuo
Galvos skausmo
Skrandžio Sutrikimo
Nevirškinimo
Nerviškumo
Nemigos
Prasto apetito
Skrandžio dujų kylančių dėl užkietėjimo

Įsigykite Dr. Peter's **Gomozo** šį vakarą ir pamatysite, kad rytoj jausitės daug geriau.

Priežastis to yra, kad **Gomozo** teikia trigubą pagalbą — (1) Paliuosuoja vidurius, (2) Išsklaido dujas, (3) Sustiprina skrandį. **Gomozo** gaminama pagal ypatingą receptą iš aštuoniolikos (18) (o ne tik iš vienos arba dviejų) žolių, šaknų ir botaniškų medžiagų. Gamina ją firma turinti 84 metų patyrimą paruošime patikimų naminių gyduolių.

Kodėl turite kentėti be reikalo dar nors vieną dieną dėl užkietėjimo? Padarykite kaip daugelis kitų daro— įsigykite daugelio jau išbandytą gyduolę Dr. Peter's **Gomozo.**

Nusipirkite butelį šiandien. Jei negalite gauti **Gomozo** savo apylinkėje, pareikalaukite Specialaus Pasiūlymo Išbandymui.

Pasiųskite šiam "Specialiam Pasiūlymui" kuponą DABAR
☐ Įdėtas čia $1.00. Prisiųskite, apmokamu paštu, 11 uncijų dydžio butelį GOMOZO.
Vardas ....
Adresas ....
Miestas ....
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
Dept. 670-55-3A
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Canada
4541 N. Ravenswood Ave., Chicago 40, Ill.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9820

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

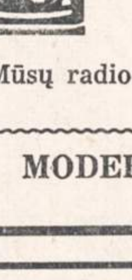

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
177 WOODSIDE ROAD, RIVERSIDE, ILLINOIS
Telefonai: RI 7-5345 ir OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovės

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSN.
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Pavasarinis Baldų
IŠPARDAVIMAS
Budriko krautuvėje!

Salionų Komplektai ir 2 Dalių Sofos:

$159 2 dal. modern. komplektas, didelė sofa su derinančia kėde	$88
$199 2 dalių saliono komplektas, modernios Frieze medžiagos	$138
$259 2 dal. saliono komplektas, 2-jų spalvų kombinacija	$169
$349 2 dal. saliono komplektas, gražiai atrodančios medžiagos	$227
$469 2 dal. Deluxe kompl., apdengtas tvirta Frieze medžiaga	$331

Sofos, Lovos ir Pasikavojančios Lovos:

$159 Sofa-lova su spyruoklių matracu	$98
$200 Sofa-lova su atskiru spyruokliniu matracu	$107
$239 Davenport lova su spyruokliniu matracu	$138
$319 Sofa-lova, dekoruotos medžiagos	$198
$349 "Simmons" pasikavojanti lova, modern. Frieze medžiagos	$251
$149 Sofa-lova su spyruokliniu matracu, dviems	$78

Miegamųjų Kambarių Komplektai

$159 3 dal. moderniškas mieg. kamplektas, lova ir 2 komodos	$88
$169 su knygoms pasidėti lova ir didelė dviguba komoda	$99
$219 3 dal. mieg. komplektas, dviguba komoda, lova ir komoda	$127
$298 3 dal. dviguba komoda, lova, Cordovan užbaigta	$186
$349 3 dal. mieg. komplektas 18-to šimtm., raudonmedžio ven.	$244
$39 didelė komoda	$18

Kėdės ir Supimosi Kėdės:

$19 traukiamoji kėdė	$10
$38 šiaip sau kėdės	$18
$69 kėdė su spyruoklių konstrukcija	$37
$71 Plastic Barrel kėdė	$39
$12 plastikinės kėdės, spyruoklių konstrukcija	$5
$89 didelė supimosi kėdė	$46

Pasižymėję Lovoms Įrengimai:

$39.50 pasižymėjusios firmos spyruoklinis matracas arba Box spring, full arba Twin	$26
$49.50 spyruoklinis matracas, gero "ticking", full arba twin	$31
$59.50 "Simmons" matracas arba box spring, full arba twin	$39
$34.50 spyruoklinis matracas, resilient coils, vents, handles, full arba twin	$17
$79.50 Hollywoodo lova su viskuo	$39
$69 sofa-lova, spyruoklių konstrukcija	$38
$89 studio sofos, spyruoklių konstrukcija	$48
$89 8 dalių bunk komplektas: 2 lovos, 2 matracai, 2 spyruoklės, apsaugos užtvėrimas, kopečios	$47
$22.50 geležinė stumiamoji lova, spyruoklinis matracas, su viskuo	$17

Valgomojo Kamb. Komplektai ir Dinettes:

$79 5 dal. Chrome dinette kompl. plastikos stalo viršus, 4 kėdės	$39
$84 5 dal. ąžuolo komplektas, padidinamas stalas su "leaf"	$43
$89 5 dal. Chrome dinette kompl., padidinamas stalas, 4 kėdės	$46
$149 5 dal. Chrome dinette kompl. modern. stalas, 4 didelės kėdės	$99
$249 7 dal. valg. kompl., didelis padidinamas stalas, 6 kėdės	$147

LEMPOS:

Moderniška stalui lempa, reg. kaina $12.99, už	$7
Decorator lempos, reguliarė kaina $9.00, už	$5
Ant grindų pastatomos lempos, reg. kaina $24.00, už	$9
Komodoms lempos už	$1.00 kiekviena
Nauji šaldytuvai po	$139 ir aukščiau

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St. — Tel.: CAlumet 5-7237

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Nedėliomis nuo 11 iki 5 val. po pietų.

Budriko radio valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Atidaryta spaudos paroda

Gegužės 15 d. 5 v.v. Lietuvių Auditorijoje Chicagoje buvo atidaryta lietuvių spaudos paroda.

Atidarymo žodį į susirinkusiuosius trečiojo aukšto salėje tarė D. Velička, JAV Chicagos Apygardos Kultūros Tarybos pirmininkas, pažymėdamas, jog taryba, vykdydama visuomenės atstovų pavestą darbą, po spaudos metų atidaromojo akto geg. 9 d., dabar žengianti antrą žingsnį spaudos atgavimo sukakties minėjime, atidarydama lietuvių spaudos parodą. Padėkojo visuomenei, kuri nevengė paskolinti parodai net retesnių leidinių, ir visiems tiems, kurie rūpinosi tos parodos įruošimu.

Po to žodžio tarti buvo pakviestas Lietuvos konsulas P. Daužvardis, kuris pažymėjo, jog paroda primenanti ne tik senesnes lietuvių kovas su caro priespauda, bet ir šiųdienes su daug žiauresniu raudonuoju Lietuvos okupantu.

Trumpais žodžiais savo atsiminimus ir galvojimus apie spaudos draudimo laikmetį papasakojo Kl. Jurgelionis. Jis pažymėjo, jog, spaudą leidus, jam tekę būti Petrapily, kur pradėjo (1904 m.) eiti "Lietuvių Laikraštis", leidžiamas A. Smilgos, bet redaguojamas (nors nepasirašant) Maironio. Taip pat vėliau redagavęs Račkauskas, o porą numerių šio laikraščio tekę ir jam, Kl. Jurgelioniui, suredaguoti ir keletą savo eilėraščių jame išspausdinti; tad ir jam, Jurgelioniui, sueiną dabar 50 m. nuo jo poetinio darbo pradžios. Ta proga susirinkusiųjų Jurgelionis buvo rankų plojimu pasveikintas. Toliau Jurgelionis pažymėjo, jog Rusijos vyriausybė uždraudusi lietuvių raštuose lotyniškąsias raides, norėdama lietuvius išskirti iš lenkiškosios įtakos, kuriems šios raidės nebuvo draudžiamos, siekdama lietuvius surusinti bei supravoslavinti. Jurgelionis pabrėžė ir didelį vysk. Valančiaus vaidmenį kovojant su lietuviškosios spaudos draudimu.

Po šių kalbų susirinkusieji spaudos komisijos pirmininko J. Vaidelio buvo nuvesti į apatines dvi auditorijos sales, kuriose išstatyti lietuvių leidiniai nuo seniausių iki pastarųjų laikų. Ano meto kultūros kariams knygnešiams pagerbti, einant į parodos salę, tautinis kaspinas prie durų perkirpti buvo pavestas knygnešiui J. Kuliui, kuris, kartu su kitu knygnešiu A. Žalpiu, pirmas ir į parodos salę įžengė.

Paroda užima dvi sales: pietinėje salėje išdėstyti leidiniai, atstovaują seniesiems laikams, nepriklausomos Lietuvos laiktarpiui, pogrindžio laikmečiui ir užsienio leidiniams. Antroje, šiaurinėje salėje, savo rinkinius išstatęs Dr. Račkus ir dabartinės leidyklos: Terra, Liet. Knygos Klubas ir šiaip atskiri leidėjai.

Įvairių leidinių, knygų bei laikraščių ar atsišaukimų, surinkta labai daug, ir daugeliui lankytojų bus ne tik įdomu, bet ir svarbu juos pamatyti, susimąstyti ties lietuvių kultūrinio žygio pėdsakais amžių būvyje ir jų kovomis už savąją būtį ir laisvę. Tik gal tų leidinių reliatyvus gausumas taip gerai neišryškina atskirų raidos tarpsnių, neleidžia išryškėti svarbesniesiems jos momentams. Tuo atveju, atrodo, būtų buvę naudinga būdingesniuosius ir svarbesniuosius leidinius iš atskirų epochų ir amžių išskirti vienon vieton, prie to dar pridedant ir grafiškų bei diagraminių lietuviškosios spaudos raidos pavaizdavimų, o visą kitą medžiagą sudedant skyrium. Pačiame leidinių išskirstyme skyriais esama kiek ir netikslumų. Tačiau, gal būt, nebebuvo įmanoma paskutiniu laiku besuspėti to atlikti ruošėjams, kurie ir taip turėjo daug darbo įdėti. Ačiū ir už tai. Visuomenė jiems turėtų atsilyginti parodą aplankydama. Paroda bus atdara iki gegužės galo.

Smulkesnis pačios, jos eksponatų parodos aprašymas jau būtų kita, daug platesnė tema. Čia tik pridurtina, kad, žinoma, daugelio svarbių lietuvių leidinių mūsų spaudos istorijai pavaizduoti čia nebuvo galima prigauti, bet vis dėlto parodoj esama ir retų bei vertingų raštų. Čia mes galime pamatyti ir pirmąją žinomą lietuviškąją knygą — Mažvydo katekizmą (1547 m.), prof. Gerulio atrastą ir fotografuotiniu būdu išleistą (Lietuvos Švietimo Ministerijos lėšomis), ir leidinį (Vaterio) su senoviniais prūsų tekstais, ir 1751 m. Quandto giesmių knygas, ir eilę draudžiamojo meto graždankinių leidinių, ir "Nusidawimų" bei "Aušros" (1883-86) laikraščius, ir labai daug vėlesnio laiko leidinių, ypač užsieny išėjusius, ir pastarųjų laikų Lietuvos okupacijos meto slaptųjų pogrindžio (rezistencinių) laikraščių ir Amerikinės lietuvių spaudos, ir t. t.

Parodos suruošimu bei eksponatų susirinkimu rūpinosi spaudos komisija: J. Vaidelys, A. Dundulis, P. Grybienė, Dr. Račkus, A. Valeška, J. Kovalskis, A. Puskepalaitis. Menine puse rūpinosi dailininkai V. Petravičius (be kitko, davęs skoningą parodos atidarymą skelbiantį plakatą), A. Valeška, J. Kovalskis. Savo darbo yra įdėję ir eilė kitų techninių darbininkų.

P. J.

Jeigu paskutiniu metu jaučiatės blogai, priežastis galėtų būti ta, kad jūsų maiste trūksta tam tikrų vitaminų ir mineralų. Gi valgydami skaniuosius lietuviškus patiekalus, šių esminių dalių jūsų sveikatai išlaikyti tegaunate labai mažai.

Mes lietuviai mėgstam koldūnus, kopūstus ir bulvinius blynus. Tačiau nesusidarykime klaidingos pažiūros apie šiuos mūsų taip mėgiamus patiekalus, nes jie pakankamai neturi tų maistingųjų dalių, kurios, gydytojų nuomone, turėtų būti kiekvienos dienos maisto davinyje.

George Eisele, kuris turi vaistinę 175 Adams St., yra kapsulinių vitaminų specialistas. Šie vitaminai, jei jie vartojami pagal nurodymus, kaip tik puikiausiai ir papildo tuos kasdieninius maitinimo trūkumus. Vitaminai pataiso savijautą, pagerina sveikatą.

George Eisele pagamintoji viena "Multicap"—vitaminu kapsulė turi savyje maždaug tiek vitaminų, kiek jums jų tektų suvalgius 16 kiaušinių, 5½ svaro sviesto, 1½ vidutinio didumo oranžių, 2 sv. lašinių, 3½ sv. jautienos kapsnio, 2 sv. veršienos, 2 sv. kumpio, 7½ uncijų viščiuko ir 3 unc. virtos jautienos.

Šių "Multicaps", kurios papildo kasdieninį maisto davinį, kaina yra tokia:

100	kapsulių butelis —	$3.70
250	" "	$8.75
500	" "	$17.00
1,000	" "	$33.00

Specialių "Formula 144" kapsulių (su geležim, kepenų ekstraktu ir "Brewers Yeast"—mielėm), kurios turėtų būti vartojamos vitaminų terapijai, kaina tokia:

50	kapsulių butelis —	$2.15
100	"	$4.25
250	" "	$9.75
500	" "	$18.00
1,000	" "	$36.00

Jūsų užsakymą išpildysime tuoj pat. Apmokame persiuntimą, siunčiame bet kur USA ir į Europą.

Iškirpkite šį skelbimą, pabraukite norimą kiekį ir, pridėję čekį arba money order, pasiųskite:

GEORGE EISELE,
PHARMACIST
176 WEST ADAMS STREET
CHICAGO 3, ILL.

HILDA FRANKLIN
MEZGIMO DIRBTUVĖ
SIUVIMO PAMOKOS
7025 N. Glenwood Avenue
SHeldrake 3-9253

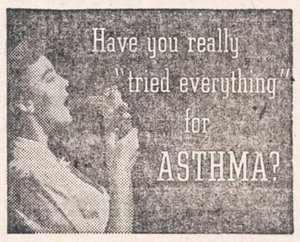

Try inhalation therapy with the
ASTHMANEFRIN®
Nebulizer and Solution 'A'® Inhalant on a 10-day money-back guarantee. So easy to use—just inhale the mist-like vapor directly into the affected area.
Let us tell you about the welcome relief thousands of users are finding with AsthmaNefrin after other means had failed.

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor Street
TAylor 8-9100
739 So. California Ave.
SAcramento 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

Garantuotas baldų apmušimas už prieinamas kainas pas
COVETTE UPHOLSTERING
PERSTILIAVIMAS IR PATAISYMAS
UŽUOLAIDOS IR APVALKALAI.
Geriausias medžiagų pasirinkimas.
Šaukite dabar
GRaceland 2-1495
2114 W. BELMONT

"A Mere Suggestion"
Paste this on your windshield
It could save your life.
IF YOU CAN'T DRIVE
YOUR CAR HOME—CALL
EDGECOMB
EDGECOMB GARAGE AND TOWING SERVICE
4080 NO. BROADWAY
GRaceland 7-5355

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.

REMODELING
KITCHENS — ATTICS
BASEMENT FLATS
General Building
Maintenance
4730 SOUTH ELLIS
KEnwood 8-1505

TINKAVIMAS
Įdedamos Naujos Lubos "Arches" ir Pataisymas.
Prieinamos kainos ir skubus aptarnavimas.
ROBERTS PLASTERING
HU 3-4763

JOIN NOW!
Contact your local Civil Defense Director (or local Civil Defense phone and address) or write to:
Ground Observer Corps,
U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepia viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, ketv. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštadieniais 10-12.
Ofiso: PR. 6-7900; Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų, išskyrus trečiad. ir sekmad.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Val.: kasdien 6-8 val. vak., šešt. 11-1 ir kitomis dienomis susitarus.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadieni ir sekm.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: pirm., treč. 6:30-8:30, šešt. 1:30-4
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Per maža pažangumo moksle

Jei amerikiečiai ir toliau tiek tesidomės mokslu bei jo pažanga, netrukus Sovietų Rusija pralenks Ameriką. Tokią pareiškė nuomonę pradžios mokyklų matematikos mokytojų susirinkime prof. D. B. Lughridge, Northwestern universiteto technologijos instituto dekanas.

Loughridge sako, jog 1960 metais Sov. Rusija kasmet paruošianti 10 kartų daugiau inžinierių ir mokslininkų negu JAV. Ir dabar JA Valstybėse technologų paruošiama daug mažiau negu reikia. Iš dalies tam kaltas sumažėjęs ketvirtosios šio amžiaus dešimties metų gimimų skaičius; to amžiaus asmenys dabar kaip tik pasiekė kolegijas. Tačiau antra priežastis esanti stoka domėjimosi technologija ir mokslu viduriniųjų mokyklų mokinių tarpe. Nepagaulus ir nepatrauklus pradžios mokyklos mokytojų dėstymas irgi prie to prisidedąs.

Amerikos miestų laukia pakasynos

Maždaug po trijų dešimtų metų Amerikos dabartinės statybos miestai bus pasmaugti. Tai nuomonė žymiojo amerikiečių architekto F. L. Wright, kuris čia kalbėjo moterų klubo susirinkime Northwestern universitete.

Jis pažymėjo, jog vargu ar yra kas pasaulyje biauresnio, kaip Viduriniųjų Vakarų Amerikos miestai. Jų namai esą blogai suprojektuoti. O tuose miestuose eismo problema pasidariusi tokia, kad Amerikos miestai esą jau pažymėti pakasynų ženklu.

Patys automobiliai esą 2 kartu didesni negu reikalinga, be to, apkrauti chromu, lyg "leidėms" įtikti. Tačiau jis vis dėlto į ateitį žiūrįs optimistiškai. Jau ir dabar naujoji statyba rodanti pagerėjimų. Ateity dar didesnė pažanga būsianti padaryta.

Vaikas nuo "baikio" po automobiliu

11 metų amžiaus vaikas G. Brown, 6648 W. 171st, Tinley Park, buvo suvažinėtas, kai jį užkliudė bevažiuojant dviračiu sunkvežimis ties 80 ir 159 gatve, Bremen Twp. Vairuotojas pareiškė policijai, jog vaikas pasukęs į automobilio kelią. Vairuotojas sulaikytas apklausinėti.

Apiplėšė banką šokių pamokoms

FBI agentai, sutikę S. Y. Hochstetler išeinantį iš restorano ties Roosevelt Rd. ir Michigan Ave., griebė jį, pareikšdami, kad jis padėjęs išplėšti banką Erie apskrity, Ohio valstybėje, kovo 9 d. Pagautasis atsakė, kad tai tiesa. Toliau jis prisipažino, kad išplėštuosius $31,000 pasidalijęs su kitu, o pats, būdamas didelis mėgėjas šokti, tuojau Pennsylvanijos valstybėje šokių mokykloje visam gyvenimui užsimokėjęs už šokių pamokas. Rankpinigių davęs $5,000, o likusius $1,700 už tą mokslą vėliau turėjo sumokėti. Jis policijai ir kvitą parodė. Toks iš anksto susimokėjimas jam davęs teisę kiekvienoje vietoje krašte, kur tik yra tos firmos mokykla, mokytis šokių be specialaus primokėjimo.

Šis šokių mėgėjas, kuris sakėsi gyvenąs dabar 6070 Stony Island, Chicagoje, bus perduotas į savo gimtąjį Toledo, kur jis turės būti teisiamas už banko apiplėšimą.

Įprastinės "laisvųjų varžybų" istorijos?

Restoranas, esąs 4220 N. Harlem, buvo išsprogdintas, įmetus į virtuvę parakinę bombą. Restorano savininkas Cushway, iš Arlington Heights, sako, jog jis manęs restoraną atidaryti birželio mėnesį.

Tas pats restoranas buvo padegtas ir praeitų metų spalio 30 d., vieną savaitę prieš tada numatytą jo atidarymą, ir buvo padaryta $75,000 nuostolių. Šis spalio mėnesio padegimas nebuvo išaiškintas. Pastatas kainoja apie $125,000.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

EFFINGHAM, ILL. — Naujoji St. Anthony ligoninė, kuri kaštavo $4,500,000. 1949 m. sudegė senoji ligoninė. Tame gaisre žuvo 77 žmonės.

Nori deportuoti gengsterius

Dėdė Samas daro žygių deportuoti į jų gimtuosius kraštus garsiuosius Chicagos gengsterius P. Ricca ir A. J. Accardo, kuriuodu turi gražius rūmus River Forest priemiesty.

Riccai įsakyta stoti birž. 1 d. į apklausinėjimą.

Ricca buvo kovo mėnesy išleistas iš kalėjimo, į kurį jis buvo patekęs ryšium su 3 milijonų raketu filmų pramonėje. Sakoma, kad, jam atsisėdus kalėjiman, toliau raketo biznį tęsė Accardo, kuris pasirūpinęs, kad Ricca greitai būtų iš kalėjimo paleistas.

Ricca atvyko į Ameriką 1920 m. per Prancūziją iš Italijos. Jis 1928 m. gavo pilietybę, bet tuo metu buvo spėjęs būti areštuotas Chicagoje ir New Yorke už uždrausto ginklo nešiojimą. Jei jis tuos areštus bus nutylėjęs, jis gali būti deportuotas. Accardo byla yra slapta, bet yra žinoma, kad ir jis yra gimęs Italijoje. Accardo neseniai prašėsi vizos į Pietų Ameriką.

Paskolos namų remontui

Back of the Yards apylinkės skolinimo bendrovės numačiusios paskolinti vietos gyventojams apie 1 milijoną dolerių skerdyklų rajono apylinkės namams remontuoti bei sumoderninti. $90,000 jau paskolinta 27 butų namo savininkui, 3519—55 S. Honore, kuris turi atnaujinti namus per 90 dienų.

Šie žygiai daromi ryšium su akcija apšvarinti Chicagą ir naikinti lūšnynus.

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, į kurį reikia kreiptis.

Smagu, sužinojus

Pasikalbėjus su naujo lietuviško restorano savininkais

Antanina ir Tadas Kulakauskai artimiausioje ateityje ruošiasi atidaryti valgyklą — 3206 S. Halsted St., kur prieš tai buvo Healthy Food restoranas.

Naujasis restoranas bus pavadintas savininkės vardu — "Antoinette" restoranas. Numatoma gaminti lietuviškus patiekalus, ir žymiai pigesne kaina. Nauji šeimininkai atremontavo patalpas, įsigijo moderniškiausius virtuvės ir restorano įrengimus. Valgytojų patogumui bus įvesta naujenybių, galima bus gauti pasiskaityti lietuviškų laikraščių, ypač dienraščių. Todėl neseniai p. p. Kulakauskai restorano adresu užsakė "Naujienas" visiems metams. Valgyklos personalą sudarys daugumoje moterys — lietuvės ir amerikietės — prisitaikant prie lankytojų.

Antanina Kulakauskienė kuone visiems Čikagos, ypač Bridgeporto, lietuviams žinoma kaip linksma, mandagi ir sąžininga restorano patarnautoja. Jos vyras Tadas be nuolatinio darbo fabrike, rūpinosi naujosios valgyklos remonto darbais. Po kelių metų ištvermingo darbo, abu sumanė įsteigti savo įmonę, taigi, tikėsime, jog lietuviai juos parems, nes sąžiningi ir darbštūs žmonės to verti.

Linkime p. p. Antaninai ir Tadui Kulakauskams greitu laiku paskelbti visuomenei malonią žinią — "Antoinette" restorano atidarymą!

— *A. M. (Sk.)*

NEW G-E REFRIGERATOR WITH REVOLVING SHELVES

PUTS ALL FOOD AT YOUR FINGERTIPS!

ONLY G-E GIVES YOU REVOLVING SHELVES...

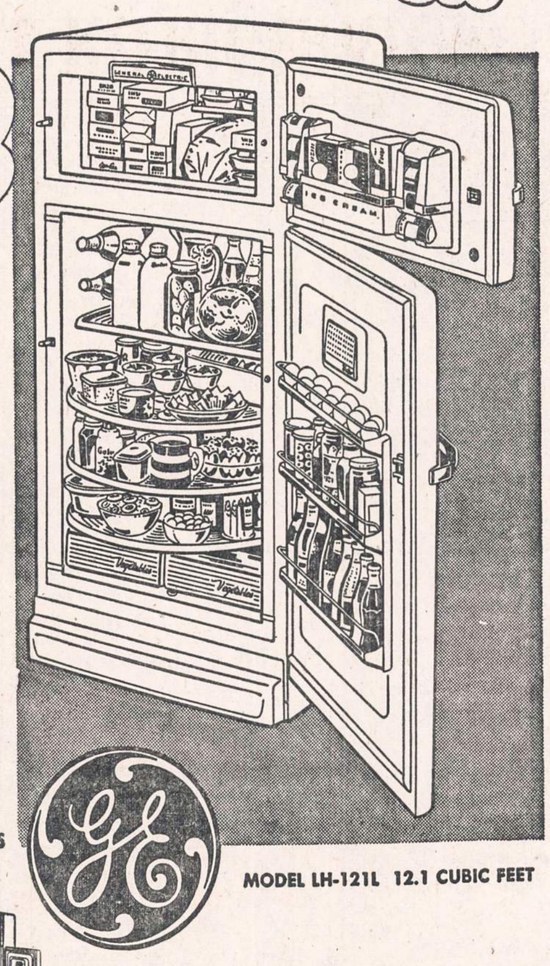

PLUS ALL THESE NEW FEATURES!

★ fold away bottle racks
★ ice cream rack—juice can dispenser
★ adjustable door shelves
★ mini-cube ice trays

EASY TERMS

After Small Down Payment

Two separate appliances in One cabinet!

A big automatic defrosting refrigerator . . . and a true zero-degree freezer that holds up to 89 packages of frozen foods!

MODEL LH-121L 12.1 CUBIC FEET

REFRIGERATOR-FREEZER COMBINATION

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St.
HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

COMPTOMETER

SCHOOL PROGRAM FOR COLLEGE GIRLS, 8-10 WEEK COURSE.
DAY AND EVENING CLASSES
REASONABLE TUITION RATES.

Come In For a Free Trial Lesson.
Excellent paying positions open to all graduates. Free lifetime placement service.
Only Authorized Comptometer School
1229 MERCHANDISE MART, Chicago 54, Illinois
6223 SO. WESTERN AVE. GRovehill 6-6656
721 WEST CHICAGO AVE., E. Chicago, Ind. EC 4006

ROOFING & SIDING

- REPAIRING
- REPAINTING
- REPLACING

New roofs made and repaired.
We do the best work in the city.

FREE ESTIMATES

S & W ROOFING CO.

SUMMIT 2159-J
ESTEBROOK 8-5112

LINES BY SOGLOW

Do you ever point your finger at yourself and say sternly, "Time you began to save, my man—it's later than you think"? Answer yourself—"You're right! I will." Sign up for Payroll Savings where you work or arrange with your bank for regular monthly purchases of United States Savings Bonds. Then you can look yourself and your future straight in the eye. You're bright enough to save regularly, and the future will be bright, too.

GRAND OPENING

THURSDAY, MAY 20, FRIDAY, 21, SATURDAY, 22 AND SUNDAY, MAY 23

Everything in hardware line, parts, electrical, plumbing, tools, hardware and gift items.—Come in and brows around.

Meet Art, John and Pete Cozzato, Owners.

"SOUVENIRS FOR EVERYONE"

"ACE HARDWARE"

5107 N. Harlem, So. of Foster, ROdney 3-7117

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TURRET LATHE OPERATORIAI

- GEROS DARBO SĄLYGOS
- GERAI STOVINTI KOMPANIJA
- NUOLATINIS DARBAS
- GERAS ATLYGINIMAS
- DAUGELIS PRIEDŲ

Siųskite pavardę, adresą ir telefoną šiuo adresu:

NAUJIENOS
Box 4516 — 1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MODERN HOSPITAL UNIT IN WELL ESTABLISHED REST HOME HAS ATTRACTIVE VACANCIES FOR

REGISTERED GRADUATE NURSES
FOR NITE SHIFT

GOOD WORKING CONDITIONS — PLEASANT ASSOCIATES
ONE MEAL PER DAY FURNISHED — GOOD SALARIES
"You'll enjoy working here."

Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and licensed or eligible for license in Illinois.

Write full details of education and experience to:

DIRECTOR OF NURSES, MATHER HOME
1615 HINMAN, EVANSTON, ILLINOIS

HALF DAYS
Avon Representatives enjoy a year around income selling near their homes. A few hours a day can net you $50 a week. Appointment.
RANDOLPH 6-7867

REIKALINGA PATYRUSIŲ SKUDURŲ RUŠIUOTOJŲ
6329 Wentworth Ave.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

2 BUTŲ MŪRINIS ARTI 28th IR SPRINGFIELD
4-3 kamb., pečiumi šildomas. $10,500. $3,500 įmokėti. Nr. 214. Svoboda, 3739 W. 26th Street. LAwndale 1-7038.

TUOJAU galima užimti. 4 kambarių namas ant 50 pėdų loto. Asbestos apdengtas. Karšto oro šiluma. $8,900. 5618 SO. AUSTIN AVE.

TIKTAI $19,800
už 2 aukštų mūrinį namą, Gage Park apylinkėje. Krautuvės patalpa su butu ir 5 kambarių butas antrame aukštė, kurį tuojau bus galima užimti. Centralinis apšildymas, garažas.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st St. PRospect 6-7238

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

TOKIA PROGA RETAI ATEINA
Bridgeporte parduodamas 6 butų mūrinis namas geram stovyje. Turėsit sau patogų ir gražų 5 kamb. butą ir dar nuomos gausit virš $200 per mėnesį. Įmokėti tiktai $5,000.
Marquette Parke idealioj vietoj 2 butų po 5 kamb mūrinis namas. Priedo—gretimas kampinis sklypas. Savininkas duoda morgičių.
Apinaujis 2 aukštų Georgian tipo mūrinis šviesus 6 kamb. namas su automatiniu šildymu. Gražus ir patrauklus iš lauko ir viduje. Yra garažas. Talman prie 59th St. Pamatymas nieko nekainuoja—tik paskambinkit man!
P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. Tel. HE 4-4300
Buto tel.: AB 4-9611

PELNINGAS NAMAS
19 kambarių su baldais. 63rd ir S. Halsted apylinkėje. Geras susisiekimas. Pajamų $600 per mėnesį. Savininkas išeina į pensiją.
6414 SO. LOWE AVE.
Jasaitis, 1 aukštas.

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAMPINIS 5 kambarių cape cod namas, 10 metų senumo. Gazo šiluma, automatinis karšto vandens šildytuvas. Graži apylinkė. Cyclone tvora. Savininkas 6801 So. Karlov Ave.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

LEMONT'E — Tik $2,500 įmokėti. Parduodama 5 akrų farma, už numažintą kainą. 4 kambarių naujas namas su visais patogumais. Garažas ir vištininkas. Randasi ant 135-tos gatvės, 3 blokai nuo Archer Ave., 4-A kelias į vakarus. Atidara apžiūrėjimui kasdieną iki 7 val. vak. Turi būti greitai parduota.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

COMBINATION JANITOR
and
NIGHT WATCHMAN
Age to 50

Must read, write and speak English.
BLUE CROSS
OTHER BENEFITS.

Apply:
RILEY PRINTING CO.
701 So. Halsted Street
CH 3-5400

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA IR SALĖ su 2 butų namu Ciceroj. Moderniški įrengimai. Informacijų kreipkitės OLympic 2-6232

RESTAURANTAS ir namas. Geras biznis. Idealu šeimai. Nei vienas protingas pasiūlymas nebus atmestas.
2128 So. Halsted Street

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PIGIAI parduodu frontrumio ir bedrumio setus ir karpetą. Turiu išvažiuoti. Telefonuokit Humboldt 6-1298.
2144 Concord Place

RENTING IN GENERAL
Nuomos

REIKALINGAS kambarys su atskiru įėjimu Bridgeporto apylinkėje. Rašyt: Box 4565, Naujienos, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

IŠNUOMOJAMAS kambarys viengungiui. 3256 So. Union Ave., 2 aukštas, Bridgeporte.

IŠNUOMOJAMAS vienas arba du miegami kambariai viškose, vyrui arba vedusių porai. 6041 S. Sawyer Ave.
REpublic 7-1821

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

"RUMMAGE" IŠPARDAVIMAS
GETHSEMANE BAŽNYČIOJE
3617 Belle Plaine
Gegužės 20, 5:30 po pietų iki 9:00 val. vakaro.

IEŠKAU pirkti dirbtuvėlės, kaip sūrių ar dešrų gaminimo, vekavimo ir t. t. Pageidaujama už Chicagos ribų. Siūlyti: Box 4564, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietavį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177